

TOBB Başkanı

M. Rifat Hisarcıklıoğlu

**DAHA İYİ BİR GELECEK
DAHA İYİ BİR TÜRKİYE İÇİN
GÖRÜŞ VE ÖNERİLER - VII**

TOBB Yayın No: 2008 - 60

ISBN: 978-9944-60-283-9

Tasarım : Danajans

Basım : İmpress Baskı Tesisleri

İÇİNDEKİLER

“Ürün Borsaları ile Borsaların Piyasa Gelişiminde Rollerini” Konferansı	
15 Mayıs 2007, İstanbul	5 - 7
Kamu Kalite Sempozyumu	
23-24 Mayıs 2007, Ankara	9 - 11
TSE Genel Kurulu	
26 Mayıs 2007, Ankara	13 - 15
TOBB 62. Genel Kurulu	
27 Mayıs 2007, Ankara	17 - 27
Enerji Konferansı	
29 Mayıs 2007, Ankara	29 - 31
Viyana Ekonomi Forumu	
25 Haziran 2007, İstanbul	33 - 36
DEİK Genel Kurulu	
25 Haziran 2007, İstanbul	37 - 40
Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı	
10 Temmuz 2007, İstanbul	41 - 43
Kredi Garanti Fonu Toplantısı	
9 Ağustos 2007, Ankara	45 - 47
Kadın Girişimciler Kurulu Toplantısı	
29 Ekim 2007, Ankara	49 - 52
AB-Karma İstişare Kurulu Toplantısı	
8 Kasım 2007, İstanbul	53 - 56
“Sivil Toplum Kuruluşlarının Yasama Sürecine Katılımları” Paneli	
19 Kasım 2007, Ankara	57 - 60
6. Sanayi Kongresi	
26 Kasım 2007, İstanbul	61 - 64
Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu	
11 Aralık 2007, İstanbul	65 - 68
YOİKK Değerlendirme Toplantısı	
30 Ocak 2008, Ankara	69 - 71
Sanayi Stratejisi Toplantısı	
2 Şubat 2008, Ankara	73 - 76
MPM Genel Kurulu	
19 Mart 2008, Ankara	77 - 79
Balkan Odaları Birliği Genel Kurul Toplantısı	
25 Mart 2008, İstanbul	81 - 84
TOBB-Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Ortak Eğitim Programı Açılışı	
3 Nisan 2008, Ankara	85 - 88
Batı Trakya Türklerinin Sosyo-Ekonomik Sorunları Toplantısı	
4 Nisan 2008, Ankara	89 - 91

**“Ürün Borsaları ile Borsaların
Piyasa Gelişiminde Rollerini”
Konferansı**

15 Mayıs 2007, İstanbul

“Ürün Borsaları ile Borsaların Piyasa Gelişiminde Rollerini” Konferansı

15 Mayıs 2007, İstanbul

Tarım sektörümüz, milli gelirimizin yüzde 10'unu, istihdamın da yaklaşık yüzde 27'sini sağlayan, ülkemiz açısından önemi göz ardı edilemez bir sektördür. Sanayi ve Ticaret sektörlerinin gelişmesine paralel olarak, ekonomide tarımın payı küçülmektedir. Tarım, 1990'da toplam istihdam içinde yüzde 46 paya sahipken, 2000'de yüzde 36'ya, 2006 sonunda yüzde 27'ye gerilemiştir.

Ne yazık ki kendimizi uzun süredir “tarım ülkesiyiz” diye oyaladık, hatta kandırdık. Ama Tarım ülkesi'nin Tarım Kanunu daha yeni çıktı. Şimdi sormamız gerekmiyor mu, bu nasıl tarım ülkesi olmak? Sadece tarım kanunu mu, tohumculuk gibi birçok temel tarımsal konuda, kanunlar ve yönetmelikler son yıllarda yürürlüğe kondu. Tarım Sigortası gibi çok önemli bir konu, yıllarca gündeme bile gelmedi. O da yeni çıktı.

Bilim ve teknolojinin hızına yetişemeyenlerin rekabet hakkını kaybettiği küresel ekonomide, eskiden kalma metotlarla ticaret yapılması, mazur görülemez. Tarım sektöründe de, düzgün işleyen bir piyasa mekanizmasına ihtiyacımız vardır. Ürün borsacılığı sisteminin başarılı olduğu ülkelerde, tarımsal üretim ve ticarete, tarımın milli gelire katkısında artışlar sağlanmıştır.

TOBB olarak bu kapsamdaki projelere başından beri her türlü desteği verdik. Ticaret Borsalarımızda “Ürün Borsalarının Geliştirilmesi Projesi”ni başlattık. Bu mekanizmanın ayrılmaz bir parçası olan, lisanslı depoculuğun başlatılması için yoğun bir çaba harcadık. Lisanslı depolarla entegrasyonu sağlayacak Ürün İhtisas Borsaları’nın kuruluşunda, ticaret borsalarımızın da büyük katkısı olacaktır. Burada verilecek hizmetlerin de Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası’na, referans fiyat oluşturacağına inanıyorum. Bu da serbest piyasa ekonomisinin özünü oluşturan, fiyatların arz ve talep tarafından, serbestçe tespit edilmesi noktasında, çok büyük bir adım olacaktır.

Nitekim bugün, üreticimizin en büyük sıkıntılarından birisi, rasyonel karar vermeleri için gerekli olan, öngörülebilir fiyatlara sahip olmamasıdır. Tabiri caizse çiftçimiz, ürün fiyatları konusunda, körü körüne hareket etmektedir. Ancak, lisanslı depo ve ihtisas borsalarıyla, uzun vadeli fiyat tahminleri yapılabilecek, böylece tarımsal ürün piyasalarında rekabet, dolayısıyla da verim ve kalite sağlanacaktır.

Şüphesiz bu adımlar, tarım sektöründeki sorunların çözülmesinde ve bu sektörde çalışan insanların sosyo-ekonomik düzeylerinin yükseltilmesinde, son derece önemlidir. Ayrıca, Avrupa Birliği müzakerelerinde, başımızı en çok ağrıtabilecek konunun da, yine tarım sektörü olacağı bilindiğine göre, bu adımları hiç vakit kaybetmeden atmamız gerekiyor. Çünkü Türkiye’nin geleceği, büyük ölçüde Türk tarımının geleceğine bağlıdır.

Tarımda yaşanacak canlanma, öncelikle hammadde sağladığı sanayi sektörü olmak üzere, tüm sektörlerle tesir edecektir. Önümüzde büyük bir AB pazarı var. Topraklarımız AB’nikinden daha verimli ve az hırpalanmış. Öyleyse bunu değerlendirmek zorundayız. Bunu da teknolojinin imkânlarından faydalanarak hızlı, verimli ve etkin bir şekilde yapmamız şarttır.

Bakın dünya’daki ilk emtia borsası, bundan tam 1,800 yıl önce, Kütahya’da Çavdarhisar’da kurulmuştur. Üstelik de, yazılı fiyat tarifeleri, satış salonu, depoları ve etrafındaki dükkânları ile daha o zaman, gerçek anlamda ve kapsamlı bir borsacılık faaliyeti yürütülmekteymiş. Demek ki bu topraklarda, 1,800 yıldır böylesine köklü bir ticari borsacılık kültürü mevcuttur. Bize, size, yani hepimize düşen görev, bu potansiyele ve tarihi mirasımıza sahip çıkmaktır.

Tarım artık ülkemiz için önemli bir kazanç kapısıdır. Eğer gerçekten de gelişmek ve zenginleşmek istiyorsak; tarımsal ürünlerin çoğaltılması kadar, hatta bundan çok daha fazla, ürünlerin işlenmesi, hammaddeden mamul hale getirilmesine önem vermeliyiz. Her türlü zirai ve hayvansal ürünümüz, teknolojik altyapımız ve kaliteli insan gücümüz mevcuttur. O zaman bizlerin sorumluluğu, bu iradeyi göstermek, yani gerçek borsacılık yaparak dünyaya model olmaktır.

Kamu Kalite Sempozyumu

23-24 Mayıs 2007, Ankara

Kamu Kalite Sempozyumu

23-24 Mayıs 2007, Ankara

Kamu hizmetlerinde kalitenin yükseltilmesi, hizmetlerin etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde daha hızlı ve ucuz olarak yerine getirilmesi için şarttır. Bunu başarmanın ve vatandaşımızı memnun etmenin yolu, toplam kalite yönetiminin kamu yönetiminde uygulanmasıdır.

Kamu kesiminin büyük bir bütçesi ve çok sayıda çalışanı vardır. Gereksiz süreçlerin ve işlemlerin kaldırılması yoluyla, verimliliğin ve kalitenin önemli ölçüde artırılması mümkündür. Bugün milli gelirin yüzde 30-35'i, kamu tarafından kullanılmaktadır. Bu kaynağın etkin kullanımı, sürekli borçlanma ihtiyacı içindeki ülkemiz için de çok önemlidir.

Ülkemizde reel faiz oranı, onlarca yıldır çift haneli seviyelerdedir. Kamu yönetim mekanizmasının etkin çalışmamasının, bu konudaki rolü küçümsenemez. Yine biz, Avrupa'nın gelişmiş ülkeleri kadar vergi yükü altına çalışıyoruz. Enerji'de, akaryakıtta, haberleşme'de, en yüksek vergi ve benzeri kamu kaynaklı yüklerle katlanıyoruz.

Ancak devletten aldığımız hizmetin kalitesi, bu vergi yükü ile paralel artmamıştır. Yine de son yıllarda Hükümet ve Bürokratlarla birlikte, ısrarla devam ettiğimiz yatırım ortamını iyileştirme çalışmalarında, belli bir mesafe alındığını söyleyebiliriz.

Artık kamu idaresinin temel görevi, adil rekabet ortamının tesisi olmalıdır. Zira Türkiye'nin yaşadığı krizlerin kökeninde, devletin işlev ve işleyiş mekanizmalarının, toplumun ihtiyaçlarına ve çağın gereklerine uyum sağlayamaması yatmaktadır.

Kamu Yönetimi Reformu işte bu anlamda Türkiye'nin önündeki en önemli reformdur. Devletin, vatandaşa verimli ve etkili bir hizmet götürebilmesi, piyasada düzenleyici görevini yerine getirebilmesi için, köklü bir kamu reformunun gerçekleştirilmesi gereklidir.

Türk iş camiasının çatı kuruluşu olarak, tüm üyelerimizi müşterimiz olarak görüyoruz. Her gün yeni bir hizmeti devreye koymaya çalışıyoruz. Birliğimizin ve odalarımızın hizmet kalitesini yükseltme gayreti içindeyiz.

Kamu da bu anlayışla yönetilmeli, hizmet üretmelidir. Kamu, vatandaş memnuniyetini en üst seviyede tutmalıdır. Bu çerçevede, kalite çalışmalarını yürüten kurumlarımızı yürekten kutluyorum. Ülkemiz için, en iyi çalışmaları yaptıklarına inanıyorum. Bunun tüm kamu kurumlarına yaygınlaştırılmasının, daha müreffeh bir Türkiye hedefine ulaşmamız yolunda önemli bir atılım olacağına inanıyorum.

TSE Genel Kurulu

26 Mayıs 2007, Ankara

TSE Genel Kurulu

26 Mayıs 2007, Ankara

Genel Kurul vesilesiyle Türk Standartları Enstitüsü'nün geçtiğimiz dönem faaliyetlerini hep beraber inceleme imkânı bulduk.

Bizlere hizmet eden ve kaynağını tamamıyla Türk özel sektöründen alan Türk Standartları Enstitüsü, sayın Bakanımızın iradesiyle ve yönetim kurulunun gayretleriyle, yeniden, hizmet sunduğu iş dünyasının dilinden en iyi anlayacak, böylece en hızlı ve doğru çözümler sağlayacak konuma gelmiştir.

Türk Standartları Enstitüsü, içinde bulunduğumuz dönemde üstlendiği görevler ve faaliyetleri itibarıyla kritik öneme sahip bir konuma gelmiştir. Türk ekonomisinin küresel ekonomiye bütünleşme, 1996 yılında yürürlüğe giren Gümrük Birliği anlaşması ile ivme kazanmıştır.

Bugün Türkiye ekonomisi, gecikmeyle de olsa, kurumsal altyapısını modernleştiriyor, ekonomi normalleşiyor ve küresel ekonomiyle bağlar artıyor. Küresel ekonomiyle hızlanan ticari bütünleşme, artan dış rekabetle birlikte başlayan yapısal değişim süreci Türk Standartları Enstitüsü'nün, ekonomimiz için önemini bir kat daha arttırmıştır.

Bugün sanayicilerimiz için, üretimin Avrupa Birliği standartlarına göre yapılması zorunluluğu nedeniyle ortaya çıkan maliyet artışı, aslında yarınımızı sağlıklı bir biçimde kurabilmenin maliyetidir ve gereklidir de.

TSE hali hazırda Avrupa standartlarının yüzde 95'ine yakınına hayata geçirerek, hizmetlerinin büyük bir çoğunluğunu, hem Avrupa akreditasyon kurumlarından, hem de Türk akreditasyon kurumlarından akredite ederek, faaliyetlerini sürdürmektedir. Böylelikle AB'ye uyumun sağlanmasında kendisine düşen görevleri fazlasıyla yerine getirmektedir.

Bu noktada TSE'nin, 2003 yılından bu yana sürdürdüğü zorlu müzakereler sonucu elde ettiği, CE işareti'nde onaylanmış kuruluş statüsüne değinmek istiyorum. Türk sanayicisi uzun yıllar, ürettiği, ihraç ettiği ürünler için, Avrupa menşeli belgelendirme kuruluşlarından CE işareti almak zorunda bırakılmıştır.

Bu zorunluluk, sadece milli servetin yurtdışına çıkışına sebep olmamıştır. Ülkemizde bu belgeyi verme yetkinliğine sahip TSE'nin, çeşitli engellerle karşı karşıya bırakılmasının, bu yetki verilebilmesinin üç yılı aşkın süre sürüncemede tutulmasının, ne kadar düşündürücü olduğu da ayrıca dikkate değerdir.

Avrupa Komisyonu nihayet 2006 yılı sonunda Enstitü'ye onaylanmış kuruluş olarak tanımıştır, ancak bu yetki maalesef başvuru yapılan 8 direktiften sadece dördü için verilmiştir.

Bu direktiflerden Yapı Malzemeleri haricindeki diğer üç direktife konu olan ürünlerde zaten CE işareti ihtiyacının büyük oranda giderilmiş olması, başka bir deyişle piyasanın doymuş olması, komisyonun iyi niyetli olmadığına, Avrupalı kuruluşların ekonomik çıkarlarını koruma içgüdüsüyle hareket ettiğinin, çarpıcı ve açık bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

Türk sanayicisi olarak talebimiz ve beklentimiz ebetteki başvuru yapılan diğer direktiflerde de yetkinin bir an önce verilmesi, ayrıca enstitü'nün şu ana kadar başvurusu yapılmayan diğer direktiflerle ilgili çalışmalarını da tamamlayarak Avrupa Komisyonu'na başvuru yapmasıdır.

TSE, bu dönemde organizasyon yapısını, günün koşullarına uygun, Avrupa müktesebatına uyumu içeren bir şekilde değiştirmiştir. Bu çalışmanın Enstitü'nün hizmet alanlarında daha hızlı ve etkin hizmet verilebilmesi yönünde atılmış önemli bir adım olarak görüyorum.

Ayrıca kurumun Avrupalı muadilleriyle aynı yapıya kavuşturulması, uluslararası alanda kabul edilebilirlik açısından da bir zorunluluktur. Bu çerçevede bu çalışmayı başarıyla devam ettiren Yönetim Kurulu ve kurum çalışanlarını kutluyorum.

Bu duygu ve düşüncelerimle sözlerime son verirken TSE'nin yabancı belgelendirme kuruluşlarıyla eşit şartlarda rekabet edebilecek yapıya kavuşturulması için hazırlanan yasa taslağının bir an önce Meclis'te kabul edilmesi gerektiğini vurgulamak istiyorum.

TSE, bugüne kadar ki çalışmalarıyla Türk sanayisine yol gösteren, yönlendiren bir kuruluş olmuştur. Önümüzdeki yıllarda bu işlevini devam ettirebilmesi, giderek alanında dünyadaki lider kuruluşlardan biri haline gelmesi için kurumun önünü açmamız, engelleri kaldırmamız gerekiyor.

TOBB 62. Genel Kurulu

27 Mayıs 2007, Ankara

TOBB 62. Genel Kurulu

27 Mayıs 2007, Ankara

Sizleri camiamızın gurur kaynağı TOBB-ETÜ’de ağırlamaktan büyük onur duyuyor, şahsım ve yönetim kurulum adına saygıyla selamlıyorum. 62. Genel kurulumuza hoş geldiniz. TOBB, ülkemizin her köşesinden ve tüm sektörlerden, küçük-büyük, yerli-yabancı, 1,3 milyon üyesiyle, iş âleminin tamamını bir araya getiren, en büyük meslek örgütüdür.

Gururla ifade etmek isterim ki, biz aynı zamanda, ülkemizde katılımcı demokrasinin yayılması açısından örnek gösterilecek bir meslek örgütüyüz. 364 oda ve borsamızın her biri, demokratik yapısı ve geleneğiyle, ülkemizin her yanında demokrasi kültürünün gelişmesine, kök salmasına katkıda bulunmaktadır. Bu demokratik yapısı sayesinde TOBB, yıllardır müteşebbislerimizin sesi olmuştur.

Her gün halkımızın içinde, halkı en iyi bilen, ülkemizdeki sıkıntıları en iyi takip edenler, işte buradaki müteşebbislerdir. Uzun yıllar sonunda sağlanan makro istikrar sayesinde, ekonomiyi son 5 yılda kesinti olmaksızın büyüten, ihracatı 2,5 katına çıkartan, ticaret, sanayi ve hizmet sektörlerinde 2,4 milyon kişiye yeni istihdam sağlayan, işte bu büyük camiadır.

Bu camianın mensupları, yaşadıkları sıkıntılara rağmen, 5 yıldır daha çok iş, daha çok aş sağlıyor, milletimize daha çok umut veriyor. Bu yüzden, TOBB’un sesi, sağduyunun sesidir. Türk milletine hizmet etmek isteyenlerin, kulak vermesi gereken bir sestir.

Sayın Genel Başkanlar, Değerli Siyasetçiler,

Bu yasama döneminde, Türk iş âleminin sorunlarının çözümüne yönelik göstermiş olduğu yüksek çalışma temposundan dolayı, sizlerin nezdinde Meclisimize teşekkürlerimizi iletiyoruz. Belki de ilk defa bu Meclis döneminde, başta sayın Başbakanımız olmak üzere, CHP'nin ve DYP'nin sayın genel başkanları, her genel kurulumuzda bizleri onurlandırmış, bizlere verdikleri önemi göstermişlerdir. Bundan dolayı kendilerine ayrıca teşekkür ediyoruz.

Ayrıca sayın Başbakanımız, yine ilk defa bu dönemde, her yıl tüm Türkiye'yi bir araya getiren Ekonomi Şuralarında sorunlarımızı paylaştı, uzun saatler boyunca, bizle birlikte çözüm aradı. Yurtiçindeki ve dışındaki, pek çok önemli faaliyetimize katılmak suretiyle, Türk iş âlemine desteklerini sergiledi. CHP ve DYP'nin değerli genel başkanları da, her yıl en az bir defa, yönetim kurulumuza katılarak, görüşlerimizi paylaştılar. Türk özel sektörü de, son 5 yılda gösterdiği müthiş performansla, tüm bu çabaların hakkını verdi.

Sayın Başbakanım, Sayın Genel Başkanlar,

Biz daha çok yatırım yapmak, daha fazla istihdam sağlamak, daha hızlı koşmak istiyoruz. 5 yıldır herkese gösterdiğimiz gibi, işimizi nasıl yapacağımızı çok iyi biliyoruz. İşimizi yapmak için tek bir şey istiyoruz: Güven ve istikrar ortamı sürdürülsün ve önümüzde, geleceğe ilişkin bir ufuk olsun.

Son birkaç ayda olup bitenlerin, işte bu ufku karartmasından endişe duyuyoruz. Evet, sancılı bir dönemden geçiyoruz. Ama yaşadıklarımız, çağdaş iktisadi ve toplumsal yapının gerisinde kalan, milletimizin beklentilerini karşılayamayan, siyasi ve idari yapımızın neden olduğu sancılardır.

Şimdi, bu siyasi ve idari yapıda, köklü bir reformun zamanıdır. Şimdi, diyalog üretecek, uzlaşma üretecek, sorunlarımıza çözüm üretecek, yeni bir siyaset anlayışını oluşturma zamanıdır. Diyalog ve uzlaşma, ancak bunlara zemin sağlayan, bir sistemde mümkündür. Siyasi ve idari sistemde reform yapmadan, ekonomik reformlara devam etmemiz mümkün değildir.

İşsiz veya işini kaybetme riski olan büyük bir kitle, istikrarı koruyan, istihdam sağlayan, gelir artıran politikalar istiyor. Türk halkı, Cumhuriyetin kazanımlarından vazgeçmeden, kendi değerlerine saygılı ve dünya standartlarında bir demokrasi istiyor.

Türk halkı, kapılarını dünyaya kapamak istemiyor. Dünya ekonomisinden daha fazla pay almak istiyor. Türk halkı, kamu yönetiminde şeffaflık ve sorumluluk istiyor. Sisteme inancını zayıflatan adaletsizlikleri ve yolsuzlukları, artık daha fazla görmek istemiyor.

İşte siyasi ve idari yapımız, bu taleplere cevap veremediği içindir ki;

- Keskin inançlar ve ideolojiler ön plana çıkıyor, toplumu kamplara bölüyor,
- Küreselleşme çağında artık imkânsız olan “içe kapanma” eğilimleri güçleniyor,

- Bir cihan imparatorluğunun varisi olan ülkemizde tarih boyunca nadiren görülen yabancı düşmanlığı yayılmak isteniyor,
- AB'ye tam üyelik olsa da, olmasa da, yapmamız gereken reformlar konusundaki bezginlik, değişim çabalarını zorlaştırıyor.

Değerli Dostlarım,

Bugün Türkiye bir bakıma, 2001'dekine benzer bir dönüm noktasındadır. 2001 krizi bize, bozuk iktisadi sistemin devam etmesinin, imkânsız olduğunu göstermişti. Bu sayede krizi, değişimi ateşleyecek bir fırsata çevirmeyi başarmıştık. Şimdi yaşadığımız olumsuzlukları, fırsata dönüştürecek olan da bizleriz.

Türkiye, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, bir bütün olarak iyi bir sınav verememiştir. Artık, “kimin kabahati en büyük” diye tartışmayı bırakıp, sistemin işlemeyen yönlerini, doğru tespit etmek zorundayız. Türkiye’de siyasetin sorunu, kişilerde değil, sistemde aranmalıdır.

Mevcut siyasi sistem, vekilleri milletinden koparıyor. Seçmenler vekillerini tanımıyor, takip edemiyor. Nasıl ki ekonomide, iş yapma zihniyeti değiştiyse, artık siyasette de zihniyet değişiminin zamanıdır.

Siyasi partiler ve seçim yasaları, seçmenle seçilen arasındaki bağı kuvvetlendirecek şekilde değiştirilmelidir. Yöneten demokrasiyi sağlamanın yolu, siyaseti tabana yaymaktır. Siyasetin de görevi, tabanın sesini duymaktır. Kendisine vekillik edecek kişiyi, bizatihi milletin kendi, kendi içinden seçebilmelidir.

Diğer taraftan, 1982 Anayasası'nın miadını doldurduğunu görüyoruz. Anayasamız, zaten yapılan çok sayıda değişikliklerle, yamalı bohçaya dönmüş, sistematiğini yitirmiş durumdadır. Artık yeni bir anayasa yazmanın zamanı gelmiştir. Yeni meclisimiz, yeni anayasayı katılımcı bir şekilde hazırlamalıdır. Yeni anayasamızın temeli, vatandaşına güvenen, ona hizmet için varolan, modern devlet anlayışı olmalıdır.

Bu yeni anayasa, Türkiye'yi 21. yüzyılda atağa kaldıracak, milleti temsil eden yeni siyasetin altyapısı olacaktır. Buna paralel olarak, kamu yönetiminde yarım kalan reform süreci de tamamlanmalıdır. Yeni meclisimizin ilk ve öncelikli gündemi, siyasi ve idari sisteme dair bu reformlar olmalıdır.

Kıymetli Delegationlar, Saygıdeğer Misafirler,

Türk iş camiası olarak siyasi partilerimizden, ekonomide istikrar ortamını güçlendirecek bir tedbirler paketi hazırlamalarını ve Türkiye'nin geleceği için bir ufuk çizmelerini istiyoruz;

- Ekonomisini yüzde 7'nin üzerinde büyüten,
- Bütçesi açık vermeyen,
- Enflasyonu ve faiz oranları tek haneli seviyeleri geçmeyen,
- İşsizlik oranı yüzde 5'in altına inmiş,
- Kişi başına geliri 10 bin dolara yükselmiş, bir Türkiye görmek istiyoruz.

Siyasi partilerimiz, bu hedeflere, hangi kaynakla ve nasıl ulaşacaklarını anlatmalı, uygulanabilir projeler ve vizyonu olan programlar ortaya koymalıdır. Bu hedeflere ulaşırken, unutulmaması gereken temel önceliğimiz, zorlukla kazandığımız ekonomik istikrarın korunmasıdır.

Hızlı büyümenin, ayrılmaz bir parçası haline gelmiş olan, cari açığın neden olduğu, kırılgan ve hassas yapı, her zaman akılda tutulmalıdır. Kamu maliyesindeki disiplini gevşetecek ve şeffaflığı zedeleyecek adımlardan uzak durulmalıdır.

Karşılığı olmadan yapılacak her tür harcamanın, vergi ya da enflasyon yoluyla, halkın cebinden çıktığını veya borçlanmaya neden olup, dışarıya bağımlılığımızı artırdığını unutmayın. Daha çok para harcamanın tek bir formülü vardır; kamuoyuna ve piyasalara, daha az harcama yapacağınızı gösterin ki, böylece artacak güven ortamı, faizlerin düşmesini sağlar.

Değerli Dostlarım,

Vatandaşımızın gerçek gündemi işsizliktir. Türkiye her yıl, bir öncekinden daha fazla istihdam sağlamak zorundadır. Çünkü her yıl 900 bin gencimiz çalışma çağına gelmektedir. Buna ek olarak, her yıl yüzbinlerce insanımız, tarımsal işgücünden çıkıp, şehirlerde iş aramaktadır. Ekonomik büyümenin daha fazla istihdam sağlaması, öncelikli konularımız arasında olmalıdır.

Küresel rekabet, birçok işyerinin kapanmasına, binlerce çalışanın başka işler aramasına yol açmaktadır. Yüksek istihdam maliyeti ve katı çalışma mevzuatıyla, işsizliği azaltamayız. Daha fazla istihdam için, yıllardır ihmal edilen, emek piyasasındaki katılıkların kaldırılması, istihdam üzerindeki mali ve bürokratik yüklerin hafifletilmesi şarttır.

İstihdamı artıracak ikinci önlem, eğitim reformudur. Küresel rekabette, daha fazla katma değer üretimi, bilgiye dayalıdır. Sanayimizin rekabet edebilmesi için elimizdeki silah, artık, sahip olduğumuz bilgidir. O halde, işgücümüzün niteliklerini de, buna göre yenilememiz, geliştirmemiz gerekir.

Bugün işsizliğin esas kaynağı, günümüz iş hayatında ihtiyaç duyulan becerilerle, okullarımızın kazandırdığı beceriler arasındaki uyumsuzluktur. Okullarımız, iş âleminin istediklerini öğretmemekte, iş âlemiyse, okullarımızın öğrettiklerine ihtiyaç duymamaktadır.

Bir takım bilgilerin yüklendiği, ama eğitilmeyen bir toplumla, geleceğimizin aydınlatılması düşünülemez. Bu önemli konuda ne yazık ki, bir sağırlar diyalogu hüküm sürmektedir. Eğitim

reformu yıllardır, kısır tartışmalara kurban edilmektedir. Artık eğitimi, popülizmin ve siyasetin dışına çıkartmak zorundayız.

Meslek okulları, sanayinin ara eleman ihtiyacını karşılayacak merkezlere dönüşmelidir. Beceri kazandırmaya yönelik programlar, sadece gençleri değil, sayısı hızla artan, orta yaşlı işsizleri de kapsamalıdır. İşsizlik Sigortası Fonu, bu çerçevede artık aktifleştirilmelidir. Küresel ekonominin en önemli gerekleri olan, bilgisayar ve yabancı dil öğretimi teşvik edilmelidir.

Atatürk'ün başlattığı okuma yazma seferberliği gibi, bugün de milyonlarımızı, çağın gerektirdiği becerilerle donatacak, nitelikli kılacak, bir eğitim seferberliğine derhal başlama zamanıdır. Burada kaybedilen her dakikanın yol açtığı vahim sonuçlara, günlük hayatımızda artık giderek daha fazla tanık oluyoruz.

Hangimizin yakın çevresinde, işsiz biri yok, hangimizin yakın çevresinde, suça maruz kalmış biri yok? Ülkemizde her 40 saniyede, bir suç işleniyor. O da sadece kayıtlara geçeni. Farkında mısınız? konuşmama başladığımdan bu yana, en az 10 suç daha işlendi.

Niye işlenmesin ki, yakalansa bile ceza görüyor mu? 100'den fazla sabıka kaydı olanlar, aramızda dolaşmıyor mu? Toplumda en ağır yarayı, suçun cezasız kalması açıyor. Toplumun vicdanı kanyıyor. En tehlikelisi de, adalet kavramı zedeleniyor. O halde, polisimizin ve adalet sisteminin elini güçlendirip, insanlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamalıyız.

Yargı sistemimizin artık işleyişindeki aksamalar, özel sektörümüzün de en önemli sıkıntılarından biridir. Davalar bitirilememekte, mahkemeler, uyuşmazlıkları vaktinde çözememekte, ekonomik konulardaki mevzuat ve yargı kararları, çağın gereklerini izleyememektedir.

Etkin ve hızlı çalışan bir Hukuk sistemi, hem hak ve özgürlüklerin, hem de iktisadi gelişmenin teminatıdır. Yargı sürecinin hızlandırılması ve yargının çağın gereklerine ayak uydurması için, ihtisasslaşma dâhil, gerekli reformların yapılmasını bekliyoruz. Artık yargı tarafsızlaşmalıdır.

Sayın Başbakanım, Sayın Genel Başkanlar,

Bugüne kadar alınan tedbirler, istikrarı ve büyümeyi sağlamıştır. Türkiye ekonomisi son 5 yılda, tarihimizde ender görülen bir hızla, yılda ortalama yüzde 7,5 büyümüştür. Ama istikrarı ve büyümeyi, bundan sonra da devam ettirebilmek için, yeni tedbirlere ihtiyaç duyulmaktadır. İstihdam artışını sürekli kılmamanın yolu, büyümeyi sürekli kılmaktır.

Ekonomide oluşan ikili yapıyı, yani büyümeden olumlu etkilenenler kadar, bundan nasibini alamayanları, siftahsız kepenk indirenleri, kapanan çok sayıdaki küçük işletmelerimizi, esnaf ve

sanatkârlarımızı, akıldan çıkarmamalıyız. Büyümeye bereket kazandırmak için, devamlı vurguladığımız mikro reformları yapma zamanıdır. Büyümenin devamı da, ancak böyle mümkündür. Evet, Türkiye'nin büyümesi, eskiye göre daha iyidir. Ama küresel yarışta, önümüzdekilere yetişebilmek için, yüksek büyüme hızını kalıcı kılmak zorundayız. 2006 yılında dünya geneli yüzde 5 büyürken, gelişen ülkeler yüzde 7 büyümüştür. Bunlardan Çin yüzde 10, Hindistan yüzde 9, Doğu Avrupa yüzde 6 büyümüştür.

Hemen her ülkenin büyüdüğü bir dünyada, yavaşlama lüksümüz yoktur. Durmak, kaybetmektir. Peki, özel sektörümüzün elini kolunu bağlayarak, bunu nasıl gerçekleştireceğiz. Bir tarafta, en ağır mali ve bürokratik yükler olduğu gibi kalacak, sonra da müteşebbislerimize, nasıl ayakta kalırsan kal mı diyeceğiz?

Yüksek büyüme temposunu devam ettirmek istiyorsak, büyümenin istihdam kapasitesini yükseltmek istiyorsak, ekonominin rekabet gücünü artırmak istiyorsak, düşük döviz kurunu, şirketlerimiz için daha tahammül edilir hale getirmek istiyorsak, mikro ekonomik reformları tamamlamak zorundayız. Böylece bir taraftan, makro istikrarı korurken, müteşebbislerimizi, ayaklarındaki prangalardan kurtarmak mümkün olacaktır.

Değerli Dostlarım,

Türk insanı müteşebbisdir. Türkiye'de her sene çok sayıda kobi kurulmakta, müteşebbislerimiz, yeni fikirlerini hayata geçirecek, yeni iş sahaları bulmaktadırlar. Ekonomideki başarının kahramanı Kobilerimizdir. Ancak çok sayıda kobi kurabilesek de, bunları yeterince büyütemiyoruz. Kobilerimiz, kuruldukları büyüklükte kalıyor ve küresel rekabet karşısında tutunamıyor.

Oysa küreselleşen dünyada ayakta kalmanın çaresi, şirketlerimizi büyütme. Çünkü büyük şirketler daha verimlidir. Verimli şirketlerin de, rekabet gücü daha fazladır. Peki kobilerimiz neden küçük kalmaktadır? Bunun ilk sorumlusu biziz. "Küçük olsun benim olsun" anlayışını terk etmeliyiz, ortaklık kültürünü geliştirmeliyiz, aile şirketlerimize, büyümeleri için kurumsallaşmaları gerektiğini öğretmeliyiz.

Diğer taraftan, ticaret ve vergi mevzuatı, şirketlerin birleşmelerini ve büyümelerini teşvik etmelidir. Şirketlerimizin kurumsallaşmasına ve mali tablolarının kalitesini artırmaya yönelik, çok önemli bir reform olan, yeni Türk Ticaret Yasası Kanunu, biran evvel çıkarılmalıdır.

Kobilerimizin küçük kalmasının ardındaki diğer bir önemli sebep, kayıtdışılıktır. Çünkü kayıtdışı çalışan bir şirketin bilançosu, gerçeği yansıtmaz. Bankalar da böyle bir şirkete, büyümesi için kredi veremez.

Kobilerimiz, üzerlerindeki ağır vergi ve işgücü maliyetleri nedeniyle, hayatta kalmanın tek yolunu, kayıtdışı çıkmakta bulmaktadır. Dikkat edin bu bir tercih değil, hatalı sistemin yönlendirmesidir. O halde, acilen kayıtdışı sorununun çözülmesi gerekmektedir. Kayda girmenin maliyetleri azaltılmalı, kayıtlı ekonomide çalışma, cazip hale getirilmelidir.

Şirketlerimiz de artık, kayıtdışı çalışmanın, küçük kalmak anlamına geldiğini ve geleceği olmadığını görmelidirler. Hükümetimizin kararlılıkla sürdürdüğü vergi indirimlerine paralel olarak, vergi sistemi yeniden dizayn edilerek, basitleştirilmeli, bürokrasinin takdir yetkisinin değil, kuralların hâkim olduğu bir sistem kurulmalıdır.

Sayın Başbakanım, Sayın Genel Başkanlar,

Büyüyen cari açık endişesini azaltmak ve her gün artan Uzakdoğu rekabeti karşısında ayakta kalmak için, yıllardır vurguladığımız gibi, bir sanayi stratejisine ihtiyaç vardır. Bizim, işgücü maliyetlerimizi, Çin’le aynı seviyeye düşürmemiz mümkün değildir. O halde rekabet edebilmek için, yatırımcılarımızı, katma değeri yüksek, küresel arenada rekabet edebilir faaliyetlere yönlendirmeliyiz. Bu da ancak, bölgelerin ve sektörlerin özelliklerine, Türk ekonomisinin ihtiyacına göre şekillendirilecek, bir yatırım teşvik sistemiyle mümkündür.

Yatırım indirimi uygulaması, proje bazında sürdürülmeli, ileri teknoloji getiren ve ihracata dönük yatırımları kapsamalıdır. Bakın bugün Hindistan, böyle bir stratejiyle, bilişim sektöründe dünya markası haline geldi. Hint bilişim şirketleri 10 yılda 2 milyon kişiye istihdam alanı açtı, 50 milyar dolar ihracata ulaştı.

TOBB olarak Türkiye’nin sanayi stratejisinin hazırlanmasına aktif katkıda bulunmak istiyoruz. Zira çağımızda, ekonomiyi ilgilendiren kararlar, diyalog ve uzlaşıyla alınmaktadır. Kamu ile özel sektör arasında kurulacak, kalıcı ve sürekli bir diyalog, sanayi stratejisinin temelidir.

Saygıdeğer Misafirler,

Ekonomik büyümenin, milletimizin taleplerine cevap verebilmesi için, bir diğer ihtiyacımız, tüm vatandaşlarımızı kapsayan, ama kendi ayakları üzerinde durabilen, bir sosyal güvenlik sistemidir. Her yıl büyüyen bir kara deliğe dönüştüğü yetmezmiş gibi, şimdi bir de imtiyazlı bir sınıf yaratan bu sistemi, daha ne kadar taşımaya devam edeceğiz?

Artık taşınmaz hale gelen sosyal güvenlik sistemi, baştan aşağı yeniden düzenlenmelidir. Hükümetimizin, sistemi reforme etme yolundaki çalışmalarına teşekkür ediyor ve yeni meclisimizin neticelendirmesini bekliyoruz. Bu dağınık ve kontrol dışı yapının düzenlenmesi için, anayasa değişikliği de dâhil, hukuki düzenlemeler hızla yapılmalı ve Sosyal güvenlik reformu tamamlanmalıdır.

Kıymetli Delegeleler,

Küreselleşme sürecinin dışında kalarak, kapılarını kapatarak, içine dönük bir yapı içinde, ne Türkiye ekonomisi büyür ve gelişir, ne de Türkiye lider ülke olur. Büyük şirketleriyle küresel ekonomide yerini almış, büyük Türkiye'nin dış politikada da büyük hedefleri olacaktır. Bu noktada dış politikamızda, önümüzdeki aylarda gündemde olacak birkaç hususa değinmek istiyorum:

Kıbrıs meselesi hala çözülememiştir. Biz Kıbrıs meselesinde, verilen sözlerde durmanın, bizim kadar, AB'nin de namus borcu olduğunu düşünüyorduk. Üzülerek görüyoruz ki AB sözünde durmamıştır. Avrupalı dostlarımızı basiretli davranmaya ve Kıbrıs sorununda hakkaniyetli çözüme katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Yanıbaşımızda, komşumuz Irak'ta yaşanan istikrarsızlık, endişe verici boyutlardadır. Bu konuda öncelikli politikamız, istikrarsızlığın Irak sınırlarının dışına çıkmasını engellemek olmalıdır. Bunun yoluysa Irak'ın toprak bütünlüğünü korumaktır.

Terör konusu da, kaynağı itibarıyla, hem bir dış politika, hem de başlıca güvenlik meselemizdir. Teröre ve destekçilerine karşı mücadelede, kahraman ordumuz, emniyet güçlerimiz, siyasetçilerimiz ve sivil toplum, birbirine kenetlenmelidir. Teröre karşı mücadele, ülkemizin meşru hakkıdır. Yine bu çerçevede, terörü bir hak arama vasıtası göstermeye çalışan ve mazur gösteren belli kesimlere karşı, hem toplumsal, hem de kanuni tepkiler mutlaka gösterilmelidir.

Değerli Dostlarım,

Son olarak, iki önemli hususa daha temas etmeden geçemeyeceğim. Hızlı gelişmeyi takiben, içinde yaşadığımız dünya, çevre tahribatına giderek daha fazla maruz kalmaktadır. Oysa sürekli kirlenen bir dünyada, korunan bir çevre, korunan bir doğa, bizim için ayrı bir itibar kaynağıdır. Gelecek nesillere bırakabileceğimiz en değerli mirasımız, tabiat varlıklarımızdır. Evladımızın, torunlarımızın, gelecek nesillerimizin, Allah'ın bize lütfu olan doğal zenginlikler içinde yaşama hakkını korumak, milli politikamız olmalıdır.

Diğer yandan, bir ülkenin gelişmişlik koşullarından biri de, tarımının kalkınmış olmasıdır. Tarımı, çiftçimiz ve ülkemiz için gelir kaynağına dönüştürecek bir tarım reformunun yapılmasına ihtiyaç vardır. Tarım Çerçeve Yasası'nın çıkarılması, önemli bir adımdır. Şimdi buna paralel olarak, tarımla ilgili kısa, orta ve uzun vadeli stratejiler hazırlanmalıdır. Tarımda bugüne kadar sürdürülegelen, geleneksel küçük işletme yapısı terk edilerek, gelişmiş ülkelerdeki gibi, işletme bazlı üretim modeli teşvik edilmeli, kalite ve verimlilik için planlı üretime geçilmelidir.

Kıymetli Delegeleler, Saygıdeğer Misafirler,

Çağımızda milletlerin gücü, iktisadi zenginlikleri, becerileri ve şirketleriyle ölçülmektedir. Bugün

Türkiye'yi büyütenler, Türkiye'nin ismini yüceltenler, küresel arenada temsil edenler, Türk müteşebbisleridir. Orta Doğu'da, Orta Asya'da, Avrupa'da, Rusya'da, Kuzey Afrika'da, hep Türk müteşebbisleri vardır. Yalnızca ticaretle değil, inşaatla değil, aynı zamanda üretimle de uğraşmaktadırlar.

Türk sanayisi, Türk müteşebbisleri Cumhuriyetimizin en büyük kazanımıdır. Türkiye, bölgesindeki en güçlü özel sektöre sahiptir. Orta Doğu ve Kuzey Afrika'nın toplam sanayi malları ihracatının yüzde 65'ini Türkiye tek başına yapmaktadır. Seksen yılda bu topraklarda ne yaptınız diye sorarlara, petrolümüz, doğal kaynağımız olmadan, sadece kendi gücümüze güvenerek meydana getirdiğimiz, bu muazzam üretim gücünü göstermeliyiz.

Sonu gelmeyen siyasi içerikli tartışmalardan başımızı kaldırdığımızda, aydınlık bir geleceğin bizi beklediğini görebiliriz. İktisadi ve siyasi reformları tamamlar ve son beş yılda yakaladığımız (yüzde 7,5'lük) büyüme hızını korursak, Türkiye, 25 yıl içinde AB'yi yakalayacaktır. Bu yüzden Türkiye'nin durmaya, vakit kaybetmeye tahammülü yoktur. O halde önümüzdeki seçimleri ve oluşacak yeni meclisi bir fırsata dönüştürmeliyiz.

Avrupa Birliği sürecinde gerçekleştireceğimiz mevzuat dönüşümü, müteşebbislerimizin elini güçlendirecektir. Keyfiliğin yerini kurallar almalıdır. Kurallar olmalı, herkese eşit uygulanmalı, kuralların nasıl değişeceği de, kurallara bağlı olmalıdır. Avrupa'daki Türk müteşebbislerine bakın. Nasıl oluyor da, Türkiye'deki müteşebbislerden daha verimli olabiliyorlar. İnsan aynı insan, ama faaliyetin yapıldığı, sistem farklıdır. Muasır medeniyet seviyesi olarak kabul ettiğimiz modern iş görme zihniyetini tesis edebilmek amacıyla AB sürecine önem veriyoruz. İstikrarı korumak için AB çıpasının önemli olduğunu düşünüyoruz.

İktidarıyla, muhalefetiyle meclisimizin tamamı, AB katılım sürecinde örnek bir uyum ve işbirliği göstermiş, önemli mevzuat değişikliklerine imza atmıştır. Tüm ülkenin takdir etmesi gereken bu birlikteliğe teşekkür ediyor, yeni dönemde de devamını diliyoruz.

Değerli Siyasetçiler,

Burada, Türkiye'nin her bölgesinden ve her sektöründen gelmiş, kanaat önderleriyle bir aradasınız. Hem Türkiye'nin temel direği ve Türk ekonomisinin omurgası olan, girişimci orta sınıfı, hem de bayrağımızı dünyada gururla dalgalandıran küresel Türk şirketlerini biz temsil ediyoruz. Demokrasinin güvencesi bizleriz. Rekabete açık piyasa ekonomisi, iyi eğitim, şehirleşme gibi çağdaş dinamikler, toplumun tüm kesimlerine, bizimle ulaşır.

Biz, Anayasamızda belirtilen; demokratik, laik, sosyal hukuk devleti yapımızın, ülkemizin tartışılmaz değerleri olduğuna inanıyoruz. Biz yıllardır Türkiye'de değişimin, dönüşümün taşıyıcısı olduk. İnsanlarımız daha çok çalışsın, daha çok kazansın diye uğraştık. İnsanlarımız daha mutlu olsun diye çalıştık. Biz, tek bir vatandaşımız bile, çocuğum iş bulabilecek mi, endişesini duymasın diye çalıştık.

Bu milletin evlatlarına, daha güzel bir gelecek bırakalım diye çalıştık.

Biz Türk müteşebbisleri, bundan sonra da, birlik ve beraberlik içinde, dur durak bilmeden çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz. İşte bu camia; Türkiye'yi dünyada sözü geçen, itibar sahibi bir ülke haline getirecek, insanlarımızın refahını yükseltecek, ülkemizi kalkındıracaktır. Türkiye; lobilerle değil, kobilerle kalkınacaktır. Rantiyeyle değil, şantiyeyle kazanacaktır.

Bu yüzden tüm siyasilerimizin ve bürokratlarımızın, bu camiaya yardımcı olmalarını, destek vermelerini bekliyoruz. Biz de en kaliteli ürünlerle, dünyanın en zor, en rekabetçi pazarlarında var olmaya, bayrağımızı dünyanın dört köşesinde şerefle dalgalandırmaya devam edeceğiz. Çabamız, ülkemiz içindir. Başarımız, ülkemizin başarısıdır. Küresel arenada edineceğimiz itibar, ülkemizin itibarıdır. Türkiye bu cefakâr ve girişimci insanların, yani sizlerin sırtında yükselecektir. 21. asrı bu büyük camia Türk asrı yapacaktır.

Değerli Dostlarım,

Bir yıl önce sizlere bu kürsüden şöyle hitap etmişim: “Dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmak, dünyada sözü geçen bir ülke olmak elimizdedir. Ama bunun için, dün yapamadığımızı bugün yapmalıyız, başladığımız işi bitirmek zorundayız.” İşte şimdi, başladığımız işi bitirme zamanıdır. 2001'deki karanlık kriz günlerinden, dünyanın sayılı büyüme hikâyelerinden birini çıkaran Türkiye, Sizlerle, çok daha büyük başarılarla imza atacaktır.

Siyasi kutuplaşmaların, reformların önünü kesmesine izin vermeyeceğiz. Türkiye'nin geriye gitmesine, kavga, karmaşa ve belirsizlik ortamına sürüklenmesine izin vermeyeceğiz. Elimizdeki fırsatı kaçırmamak için, şimdi kavga etmek yerine birlik olup, Ulu Önderimiz Atatürk'ün bize gösterdiği muassır medeniyet yolunda, koşar adımlarla ilerleme zamanıdır. Hiç kuşkunuz olmasın ki Türkiye, bize ve şanlı mazimize yakışır bir şekilde, dünyadaki yeri tarihteki yerine yakışan, dünyada sözü geçen, dünyaya yön veren, dünyanın en büyük ülkeleri arasındaki yerini alacaktır. Bu sese kulak verin. Sesimize kulak verin. Türkiye geleceğini istiyor. İşte Türkiye'ye yakışan budur. Yolumuz açıktır, Allah yardımcımız olsun.

Enerji Konferansı

29 Mayıs 2007, Ankara

Enerji Konferansı

29 Mayıs 2007, Ankara

Güvenilir kaynaklarla ve makul fiyatlarla enerji temini, kalkınmanın ve rekabetin olmazsa olmaz bir unsurudur. Bu yolda atılacak en temel adımsa, sektörü rekabete açmaktır. Enerji sektöründe serbestleştirme yolunda Enerji Bakanlığı'nın bu konuda hazırlamış olduğu strateji belgesinin uygulamaya konulmasını ve seçimden sonra bu yolda acilen sağlam adımlar atılmasını bekliyoruz. Bu alandaki gecikme, enerji kitleri arasında çeşitli muhasebe işlemleriyle gizlenmeye çalışılan mali sıkıntıları daha da büyütecek ve içinden çıkılmaz hale getirecektir.

Sanayimize sağlanan elektriğin maliyetinin yükselmesinin önemli bir sebebi de, sanayi elektriği üzerindeki vergi ve benzeri yüklerdir. Rakibimiz olan ülkeler, sanayilerinin rekabet gücünü artırmak amacıyla, sanayi elektriğinden mümkün olduğunca az vergi alırken, Türk sanayisinin elektriğe ödediği paranın içinde, enerji ile hiç ilgisi olmayan birçok kuruma aktarılan kesintiler bulunmaktadır.

Enerji maliyetlerini düşürmek için, enerji fiyatlarının sadece enerji ile ilgili maliyetleri yansıtır hale getirmek gerekmektedir. Elektrik şebekemizdeki kayıp ve kaçak oranlarının yüksekliği de birim enerji fiyatlarını artırmaktadır. Bu durum aslında, kayıtlı çalışan şirketlerimizin, kanuna aykırı olarak kaçak elektrik kullananları sübvanses etmesi anlamına gelmesi demektir.

Dünyanın en yüksek kayıp kaçak oranlarına sahip olan mevcut sistemle, sanayimize makul maliyetlerle enerji sağlayabilmek mümkün değildir. Diğer taraftan, elektrik üretiminde kullandığımız yakıtlarda, özellikle doğalgazda kaynak çeşitlendirilmesi, hem enerji güvenliği, hem de fiyat istikrarı açısından son derece önemlidir.

Kullandığımız elektriğin fiyatının belirli ülkelerin kontrolünde olmasını istemiyorsak, enerjide kaynak çeşitlendirmesini, orta ve uzun vadeli bir strateji olarak uygulamak zorundayız. Ayrıca, yine enerji güvenliğine yönelik olarak, doğalgaz depolama kapasitemizi artıracak yatırımlara da vakit geçirmeden başlamalıyız.

Petrol ve doğalgaz fiyatlarında, gelecekte de sürmesi beklenen artış, enerji üretiminin ve tüketiminin daha verimli yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Madem enerji zaten pahalı ve önümüzdeki dönemde ucuzlaması için herhangi bir neden görünmüyor; o zaman yapılması gereken verimliliği arttırmak suretiyle maliyetleri düşürmektir.

Tasarruf edilen enerji üretilen enerjidir ve aslında en ucuz enerjidir. Ne yazık ki biz, halen bir ürün elde etmek için, Avrupalının iki katı enerji kullanmak zorundayız. Bir başka ifadeyle ülkemizde aynı mal ya da hizmeti üretmek için, rekabet içerisinde olduğumuz ülkelere kıyasla, daha çok enerji kullanıyoruz.

Ülkemizde kayıp kaçak oranları yüzde 15-20 arasındadır. Bu durum ab ülkeleri ortalamasının yaklaşık iki katı kadardır. Bu kaybı önlememiz şarttır. Özel sektörün dağıtımında daha etkin bir rol üstlenmesi durumunda kayıp kaçak oranlarında düşüş olacaktır. Bunun için geçtiğimiz günlerde Resmi Gazete’de yayınlanan “Enerji Verimliliği Kanunu” olumlu ancak, geç atılmış bir adımdır.

“Enerji Verimliliği Kanunu” kapsamında kurulması kolaylaştırılan kojenerasyon tesislerinin daha verimli enerji üretmemizde önemli araçlar olacağı kanaatindeyim. Enerji üretimimizi daha verimli hale getirirken, çevre tahribatını asgari seviyelerde tutacak teknolojileri kullanmamız gerekmektedir.

Çevreye önem veren bir enerji politikasının en önemli unsurlarından biri yenilenebilir enerji kaynaklarıdır. Hidroelektrik ve rüzgar kaynakları başta olmak üzere, birçok yenilenebilir enerji kaynağı açısından zengin bir ülkede yaşıyoruz. Hem çevremizi korumak hem de enerji güvenliği ve dışa bağımlılığımızı azaltmak için bu kaynaklarımızı en etkin şekilde kullanmaya öncelik vermeliyiz.

Türkiye ne yazık ki nükleer enerji konusunda geç kalmıştır. Dünyada kurulu aktif 441 nükleer reaktör vardır. Bugün mesela Fransa elektrik enerjisinin yüzde 70’ini nükleer enerjiden sağlamaktadır.

Elektrik arzında sağlıklı bir çeşitlendirme sağlamak için elektrik üretim kaynakları arasına nükleer enerji mutlaka dâhil edilmelidir. Ancak Nükleer Enerji’ye yönelik mevzuat çalışmaları, aceleyle getirilmemelidir. Bugün aceleyle ve dikkatlice yapılmadan atılacak adımlar, yarın çok daha büyük sorunlara sebep olacaktır.

Önümüzdeki 15 yıl zarfında Türkiye’nin petrol ve doğalgaz ithalatına faturası en aşağı 500 milyar dolar olması beklenmektedir. Yerel kaynaklara yapılacak her yatırım, dışarıya bağımlılığımızı ve bu büyük faturayı azaltacaktır. Ülkemiz bugün güvenli ve makul maliyetli, verimli ve çevreye zarar vermeden üretilen enerjiye her zamankinden daha çok ihtiyaç duymaktadır.

Viyana Ekonomi Forumu

25 Haziran 2007, İstanbul

Viyana Ekonomi Forumu

25 Haziran 2007, İstanbul

Eskiden bir kanat ülkesi olarak görülen Türkiye, bugün, dünyanın gözünün üstünde olduğu bir bölgenin, merkez ülkesi konumundadır. Avrupa'nın, Karadeniz'in, Kafkasların, Orta Asya'nın, Ortadoğu'nun ve Akdeniz coğrafyasının kesişme noktasında Türkiye vardır.

Bu konum, Türkiye'nin bölgedeki varlığına yeni bir anlam yüklemektedir. Adriyatik'ten Karadeniz'e 12 ülkenin temsilcilerini bünyesinde barındıran Viyana Ekonomik Forumu'nun 2007 yılında Türkiye'de toplantı yapma kararının arkasında yatan temel etken de sanıyorum buna dayanmaktadır.

Balkanlar, Avrupa'nın büyüme potansiyeli en yüksek olan bölgesidir. Hatta Avrupa büyümesinin de merkezidir. Dolayısıyla Türk girişimcileri için de ana ilgi alanlarından biridir. Bölgede son 15 yılda yaşanan barış ve istikrarı yakalamaya dönük gelişmeler, gelecek için cesaret vericidir.

Batı Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında, Balkan ülkelerinin ekonomik kalkınma anlamında kat edeceği çok önemli mesafe vardır. Biz, iş dünyası olarak bu sürece katkı sağlamayı, fırsat olarak görmenin yanında, aynı zamanda sorumluluk olarak da algılıyoruz.

Zira, Türkiye'yi AB ile olduğu gibi, Balkan ülkeleri ile de bağlayan çok yönlü bağlar vardır. Kültür, medeniyet, ticaret, ulaştırma, tarih ve akrabalık ilişkileri bu bağların sadece bir kısmını oluşturmaktadır. Gelecekte birlikte çalışacağımız alanlar çeşitlenecek, ilişkilerimiz mutlaka daha da derinleşecektir.

Türkiye, gerek Balkanlar ve gerekse Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya için çok uygun bir lojistik merkezdir. Ülkemizin son 5 yıldır kesintisiz sürdürdüğü özel sektör kaynaklı büyümesi yıllık ortalama yüzde 7 civarındadır. Türkiye'nin hızla, dünya ekonomisinin daha önemli bir parçası haline gelmeye başladığını görüyoruz. Hedefimiz dünyanın en büyük 10 ekonomisinden birisi olmaktır.

Bizi bu hedefe ulaşma konusunda cesaretlendiren verilerden biri, ülkemize gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımlarıdır. Son 2,5 yıl zarfında ülkemize gelen toplam doğrudan yabancı yatırım 50 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun yüzde 80'inden fazlası, AB üyesi ülkelerden gelmektedir.

Müteahhitlik firmalarımızın küresel piyasada üstlendiği projelerin toplam değeri 90 milyar dolara ulaşmıştır. Ayrıca, Tüm Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesinden yapılan sanayi ürünleri ihracatının yüzde 65'i, Türkiye'den gerçekleştirilmektedir. Bu bölgedeki en girişimci, en dinamik, dünyaya açık özel sektör Türkiye'dedir.

Şunun özellikle altını çizmek istiyorum: Türkiye bu başarılarla büyük petrol ya da enerji kaynaklarına sahip olmadan ulaşmıştır. Yani başında tüm dünyayı etkileyen bir savaş olmasına rağmen ulaşmıştır. Özel sektörünün gücü, kalifiye insan kaynağı ve genç nüfusunun kendisine sağladığı dinamizm ile ulaşmıştır.

Saygıdeğer misafirler, kabul edilmeli ki bu performans muazzam bir başarıya işaret etmektedir. Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Karadağ, Makedonya, Romanya, Sırbistan, Slovenya'dan oluşan bölge, Türk firmaları açısından da, öncelikli yatırım ve ticaret bölgeleri arasında yer almaktadır.

Bölge ülkeleriyle 2006 yılı sonu itibarıyla 10 milyar dolarlık ticaret hacmine sahip olan Türkiye, aynı zamanda yurtdışı yatırımlarının önemli bölümünü bu bölgeye yönlendirmiştir. Medyadan demir çeliğe çok geniş bir yelpazede Türk yatırımları, bölgede dikkate değer bir düzeye ulaşmış bulunmaktadır. Türk firmalarının çok kısa sürede AB pazarında tanınmasında belirleyici olan kalitesi, bu bölge ülkelerindeki işadamlarını, Türk firmaları ile işbirliğine yöneltmektedir.

Ayrıca bu bölge, enerji yollarından dolayı, dünyanın kalbinin düzenli atabilmesi için hayati önemini korumaktadır. Türkiye'nin; Avrupa ve hatta bir bütün olarak, Batı'nın, enerji güvenliği için önemi giderek daha iyi anlaşılmaktadır.

Halen Avrupa'nın enerji ihtiyacının yarısı, ithal kaynaklarla sağlanıyor. Önümüzdeki 25 yılda, bu bağımlılık oranının azalmaması, tam tersine yüzde 70'e doğru yükselmesi bekleniyor.

Buradan çıkartılan ilk sonuç; Avrupa Birliği'nin enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi gereğidir. Bunun için de, petrol ve doğalgazın, alternatif kaynaklarla ve yeni boru hatlarıyla, Avrupa'ya ulaştırılması büyük önem taşıyor.

Türkiye, Avrupa'nın enerji güvenliği açısından, stratejik önemde bir transit ülke haline geliyor. Bu çerçevede, Türkiye'nin, stratejik enerji ortağı olarak, yeni yeni anlaşılan önemi, ortaya çıkıyor.

Etrafımızdaki dünya yeniden yapılanırken, hem Türkiye'nin hem de bölge ülkelerinin önüne, yeni bir fırsat kapısı açılıyor. Bahse konu olan, sadece bir boru hattı hadisesi değildir. Limanından telekoma, petrol rafinerilerinden deniz taşımacılığı sektörüne kadar Türkiye, çok büyük bir yeniden yapılanma sürecine girmektedir.

Bu fırsatların farkında olanlar için, yeni iş ve yatırım fırsatlarının doğduğu, çok önemli bir dönemdeyiz. Bu dönemde etkin rol almak isteyenlerin başında, AB ülkelerinin geldiği açıktır. 2006 yılı içinde Türkiye'de kaydedilen yabancı yatırımın yüzde 84'ü Avrupa Birliği ülkelerinden kaynaklanmaktadır. Türkiye hâlihazırda AB'nin 6. büyük ticaret partneri konumundadır.

Bu yüzden AB'deki tüm partnerlerimizden, Türkiye'nin güçlü ekonomisinin yanı sıra, stratejik konumuyla da Avrupa'ya katacağı gücün farkında olmalarını bekliyoruz. Bundan elli yıl önce Konrad Adenauer, Jean Monnet ve Robert Schuman gibi devlet adamlarının sahip olduğu AB vizyonu, maalesef bugün Avrupa başkentlerindeki siyasilerde mevcut değildir. Fakat bizim bu ufuksuz siyasilere kızıp AB hedefimizden şaşma lüksümüz yoktur.

Tersine bu siyasilere, Türkiye'nin, AB'nin yakın çevresinde son derece etkin güç olduğunu tekrar tekrar kanıtlamalıyız. Türkiye'nin 5 yıldır başarıyla sürdürdüğü reform sürecini devam ettirmek ve AB vizyonumuzu korumak için, Avrupalı dostlarımızdan da, Türkiye'nin üyeliğine köstek değil, destek olarak, katkı sağlamasını bekliyoruz. Bizlere düşen görev, Türkiye'nin bu yeteneklerini AB başkentlerindeki muhataplarımıza her fırsatta izah etmektir.

DEİK Genel Kurulu

25 Haziran 2007, İstanbul

DEİK Genel Kurulu

25 Haziran 2007, İstanbul

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu olarak 19 yaşındayız, önümüzdeki sene 20'nci kuruluş yılımızı kutlayacağız. 19 yıl insanlar için uzun, kurumlar için kısa bir süre. Mesela, 408 yaşındaki Marsilya Ticaret Odası, 1599 yılında, Akdeniz'in en büyük ekonomik ve siyasi gücü olan Osmanlı'yla, nasıl iş yapılacağını genç tüccarlara öğretmek için kurulmuş.

1988'de DEİK kurulduğunda Türkiye 10 milyar doların biraz üzerinde ihracat yapıyordu. Doğrudan yabancı yatırımlar, Türkiye'nin gündeminde bile değildi. İş hayatında "rekabet" kelimesinden anladığımız komşumuzla rekabet etmekte. Dünya siyaset ve ekonomisine yön veren iki başkent vardı; Washington ve Moskova. Berlin duvarla birbirinden ayrılmış haldeydi.

Kimse "Çin" kelimesini telaffuz etmiyordu. Dünya Ticaretinin hacmi 1 trilyon dolara ulaşmamıştı. Herkes kendi sınırları içinde, dünyanın geri kalanını umursamadan yaşıyabiliyordu. Bugünse artık bu mümkün değil. Artık sadece komşu şehirdekiyle değil, binlerce kilometre uzaktaki ülkelerin şirketleriyle rekabet ediyoruz. 2007'de sadece internet üzerinden yapılan e-ticaretin 230 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Dünya Ticaret hacmi ise 12 trilyon dolara ulaşmıştır.

Böylesine başdöndürücü bir hızla gelişen dünya ekonomisi içerisinde tüm olumsuz koşullara rağmen Türk müteşebbisi, kendi gücü ve karakterini ortaya koymuş ve küresel bir aktör haline gelmiştir. 1980'de dünyanın 25'inci büyük ekonomisiydik, Bugünse ilk 20 içindeyiz. Bu başarı özel sektörümüzün omuzlarında yükselmiştir. Ama bu bize yetmez. Hedefimiz dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri olmaktır. Marifet büyümekte değil, dünya ortalamasının üzerinde büyümektedir. Çünkü yerinde saymak, herkesin ileriye doğru hamle yaptığı bir dünyada aslında geriye doğru gitmektir.

DEİK olarak günlük kısır siyasi tartışmalar değil, Türkiye'nin dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olması bizi ilgilendiriyor. Bunu nasıl gerçekleştireceğimizi düşünmek, tartışmak zorundayız. İşte bu noktada DEİK'e önemli bir görev düşmektedir. 2004'de yürürlüğe giren TOBB kanunu çerçevesinde DEİK'e atfedilen "Türkiye'nin yabancı ülkelerle olan iktisadi, mali, ticari ve sınaî faaliyetlerinin ülke yararına geliştirilmesine yardımcı olmak ve Türk özel sektörünün dış ekonomik ilişkilerini düzenlemek" ibaresi bizlere büyük sorumluluk yüklemektedir.

1988 yılında 7 İş Konseyimiz vardı. Bugün 76 İş Konseyimiz var. DEİK adeta Türk özel sektörünün dışişleri bakanlığı hüviyetindedir. Sizler de Türk özel sektörünün diplomatlarıdır. Bu sorumluluğun farkında olarak hareket etmek durumundayız. Türkiye büyük hedeflere doğru koşarken, bizlerin durma lüksümüz yoktur. İş konseylerimizi daha aktif çalışmaya davet ediyorum. Rutin toplantı ve etkinliklere katılmanın ötesinde stratejiler belirleyelim, politikalar tespit edelim, projeler üretelim.

Kimsenin görev vermesini beklemeden hedefler belirleyelim. uluslar arası ilişkilere yön verecek yol haritaları çizelim. kamu kurum ve kuruluşlarını biz peşimizden sürükleyelim; onlara yol açalım; onları zorlayalım, bizi takip etmelerini sağlayacak bir performans ve etkinlikte gayretle çalışalım.

İş konseyleri dünyanın gelişmiş ülkelerinde kilit görevler üstlenmektedir. Bir örnek vermek gerekirse, Amerikan-Çin iş konseyi, iki ülke ilişkilerinin seyrini belirleyecek etkinlikte faaliyet göstermektedir. Peki, biz neden atıl kalalım? Biz onlardan daha mı zenginiz? 6 ay önce sayın dışişleri bakanımızla bir toplantı gerçekleştirdik. DEİK'e ve iş konseylerine açık desteklerini belirtti. O halde neyi bekliyoruz? Siz iş konseyi başkanlarımla bu konuda gereken hassasiyeti göstereceğine olan inancım tamdır.

İş konseylerimize sahip çıkalım. İşte DEİK'te, eğitim altyapısı, tecrübesi, bilgi birikimi ve dinamizmi açısından, dünya standartlarının çok üzerinde bir insan kaynağımız var. Direktörlük kadromuz 8 dilde çalışabiliyor. 9 kamu kurum ve kuruluşuyla mükemmel ilişkilere sahibiz. Bu imkânlar dâhilinde siz değerli başkanlarımdan, iş konseylerimizi daha aktif olarak çalışmaya sevk etmenizi rica ediyorum.

Son dönemde DEİK'in, ticaret ve sanayi odalarıyla ilişkilerini de kuvvetlendiriyoruz. DEİK iş platformu adı altında, Kayseri'de, Trabzon'da ve Konya'da etkinlikler düzenledik. Odalarımıza üyelerinin dışı açılmalarında öncü olabileceğimizi vurguladık. Üye tabanımızı genişletmek, tüm Türkiye sathına yaymak istiyoruz. Bu irade ve kararlılığımızı sürdüreceğiz.

Ama bu noktada sizlerin desteği önemlidir. Sizler de iş konseyi başkanlığını yürüttüğünüz ülkelerle ekonomik ilişkiler içerisinde olan firmaları DEİK'e çekmeye gayret etmelisiniz. Gerek ben gerekse icra kurulu başkanımız arkanızdayız. Odalarla işbirliğini geliştirme açısından, yurt dışı temaslarda eşgüdüm sağlamak da, çok önemli bir katma değer sağlayacaktır.

Bildiğiniz gibi TOBB, uluslararası alanda gerçekleştirdiği etkinliklerle, hızla gelişen küresel bir aktör niteliğine sahiptir. Birliğimiz Milletlerarası Ticaret Odası'nın Yönetim Kurulu üyesidir ve ICC'ye bağlı Dünya Odalar Federasyonu'nun Başkanlığını yürütmektedir. Ayrıca, hem Avrupa Odalar Birliği Eurochambers'ın, hem de İslam Ticaret ve Sanayi Odası'nın yönetiminde olmak suretiyle, uluslararası platformlarda müstesna bir örnek oluşturduk.

Yurt dışında gerçekleştirdiğimiz etkinliklerde, İş Konseylerimizin de Başkan seviyesinde katılımını görmek bizi memnun edecektir. Üzülerek söylüyorum, yurt dışında gerçekleştirilen etkinliklerde İş dünyası örgütleri birbirinden habersiz ve kopuk olabiliyor. Aynı gündem maddelerini farklı takvim ve etkinliklerle gerçekleştirilmeye çalışması verimsizliğe yol açmaktadır.

Bu noktada güç birliği içerisinde olmak hem kurumlara hem de Türkiye'ye fayda sağlayacaktır. Enerjimizi ve motivasyonumuzu israf etmeden ortak gündemimizi güçlü bir şekilde masaya yatırmalıyız. Yönetim kurulu olarak, ülkemizin büyük ticaret ve yatırım potansiyelini, en iyi şekilde değerlendirmeye yönelik çalışmalarımıza, iş konseyi başkanlarımızla birlikte devam edeceğiz. İş dünyamızın kanaat önderleri ve misyonerleri olarak yaptığınız çalışmalar için teşekkür ediyorum.

Çok başarılı işler yaptınız. ama bununla yetinmeyeceğiz. Değerli iş konseyi başkanlarımızdan önümüzdeki bir yıl, önceki 19 yıla bedel bir performans bekliyorum. Elbirliğiyle 20. kuruluş yıldönümümüzü görkemli bir şekilde kutlayacağız. Bunun için neler yapmamız gerektiğine dair Sizlerin de önerilerinizi bekliyorum. Her zaman vurguladığım gibi: 21. yüzyılı Türk işadamları ve yatırımcıları Türk asrı yapacaktır.

Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı

10 Temmuz 2007, İstanbul

Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı

10 Temmuz 2007, İstanbul

Türk iş dünyası olarak, ülkemizin bu konferansı Birleşmiş Milletler ile birlikte düzenleme konusunda gösterdiği hassasiyeti büyük memnuniyetle karşıladığımızı belirtmek istiyorum. Zira, küreselleşme sürecinin yarattığı engeller ve aksaklıklarla mücadele etmek, sadece Birleşmiş Milletlerin ya da bazı gelişmiş ülkelerin sorunu olamaz.

Ortak insan kimliğimizin bize yüklediği sorumluluğun bilincinde olarak, hepimiz bu sorunlarla yüzleşmeli ve bu sorunların nasıl üstesinden gelebileceğimizi de düşünmeliyiz. İşte tam da bu noktada, sömürgeci bir geçmişe sahip olmayan Türkiye'nin, bu konferansla, elini taşın altına uzatması, bizlere kıvanç vermektedir.

Dünya nüfusunun yüzde 14'ünü barındıran ülkelerin dünya gelirinden sadece yüzde 4'lük bir pay alması kabul edilebilir bir durum değildir. Önde gelen sanayileşmiş ülkeler, 2005 yılında kalkınma yardımlarını 2010 yılına kadar iki kat artırma sözünü verdikleri halde bu yardımlar son iki yılda yüzde 5 oranında azalmıştır.

Türkiye ise, dezavantajlı konumdaki ülkelere yaptığı karşılıksız kalkınma ve insani yardım miktarını her geçen yıl belirgin şekilde artırmaktadır. Bu yardımlar 2003 yılında 66 milyon dolarken, 2004'te 339, 2005'te 601, 2006 yılında ise 780 milyon dolara yükselmiştir. 2007'nin sonunda ise 1 milyar doları geçecektir.

Bu miktarlar sadece devlet eliyle ulaştırılan yardımları kapsamaktadır. Sivil toplum örgütlerimiz de son yıllarda yardımlarını artırmışlardır. Pek çok ülkede tarım, sulama, eğitim, sağlık, kadın gibi konularda projeler Türkiye tarafından yürütülmektedir.

Avrupa birliği, yeni üye devletlerden 2010 yılı için gayri safi milli hâsıllarının binde 7'sini ayırmalarını sağlamalarını isterken, Türkiye bu oranı daha 2005 yılında yakalamış ve geçmiştir. Gelişmiş ülkelerin çeşitli toplantı ve zirvelerde söz verdikleri yardımları ve yapısal taahhütleri yerine getirmemeleri vicdanları yaralamaktadır.

İşleyen bir pazar ekonomisine sahip olmak, küresel serbesti demek avantajlı olanın dezavantajlı olan karşısında duyarsız kalabileceği anlamına gelmemelidir. Biz Türk özel sektörü olarak en az gelişmiş ülkelerin kalkınmasına büyük önem vermekteyiz. Bu ülkelerle düşük seviyelerde seyreden ticaret hacmimizin önümüzdeki yıllarda karşılıklı olarak artmasını temenni ediyoruz.

Diğer taraftan Türk firmalarının bu ülkelerde yatırım yaptıklarını görüyoruz. Örneğin son üç yılda sudan'da yatırım yapan firmalarımızın sayısı 120'ye, yatırımların tutarı ise 200 milyon dolara ulaşmıştır.

Türk müteahhitlerinin en az gelişmiş 50 ülkenin 34'ünün yer aldığı Afrika kıtası'nda, 2003-2005 yılları arasında üstlendikleri proje miktarı, %62 oranında artış göstermiştir. 2006 yılında ise bir önceki yıla göre rekor bir artışla 2,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Gittikleri her ülkenin koşullarına kolayca adapte olabilen Türk müteahhitlerinin, en az gelişmiş ülkelerdeki en önemli sorunlardan biri olan, altyapı eksikliklerini gidermeye yönelik projelerde, daha fazla yer alabileceklerini düşünüyoruz.

Kimseyle asla efendi ağzıyla konuşmayan ve hiç bir önyargı sahibi olmayan Türk müteşebbislerin, Sizlerin ülkelerinin müteşebbisleriyle de, önemli işbirliklerine ve başarılarına imza atacağına inanıyoruz.

Dış ekonomik ilişkiler kurulu olarak, sizlerle iktisadi ilişkilerimizi güçlendirmek istiyoruz. Bu amaçla, sahranın güneyindeki Afrika ülkeleriyle, bölgesel bir iş konseyi kurma arzusundayız. Benzer bir yapılanmayı, Asya-Pasifik bölgesi için de uygulamaya koymayı düşünüyoruz. Zira artacak ticaret ve iktisadi aktivite, ekonomik ve sosyal sorunların çözümünün ve toplumsal refahın sağlanmasının, en sağlıklı çözümüdür.

Kredi Garanti Fonu Toplantısı

9 Ağustos 2007, Ankara

Kredi Garanti Fonu Toplantısı

9 Ağustos 2007, Ankara

Bizler, Türk özel sektörü, son 5 yıldır dünyanın sayılı büyüme hikâyelerinden birine imza attık. Türk özel sektörü sayesinde ekonomimiz, son 5 yıldır ortalama yüzde 7'nin üzerinde bir hızla büyüyor.

Öte yandan ekonomideki büyümenin, sektörlerimize ve şirketlerimize aynı ölçüde yansımadığını da görüyoruz. Her sektörümüz, ekonomideki büyümeden eşit ölçüde etkilenmiyor, dolayısıyla da ekonomide ikili bir yapı oluşuyor.

Bunun önemli bir nedeni, şirket ölçekleridir. Bizim şirketlerimiz hangi ölçekte kurulduysa, 5 yıl sonra da ortalama aynı ölçekte kalmaktadır. Oysa Türk sanayicisi, yabancı rakipleri kadar verimli olmak, onlarla rekabet edebilmek için ölçeğini büyütme zorundadır.

Küçüklerin küçük kalmaları bir kader olmamalıdır. Ekonomik büyüme sağlıklı ve sürdürülebilir olanı, mevcut şirketlerin boy atıp serpilmesiyle, teknolojilerini yenilemesiyle ve özellikle de yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesiyle sağlanır. Ama bu adımların atılmasını sağlayacak finansman sorununun, mutlaka piyasa mekanizmasının normal işleyişi içinde çözülmesi gerekir.

İşte bu yüzden, finansal sisteme erişim, her zamankinden önemli hale gelmiştir. Finansmana erişimin kuvvetlenmesi Türk sanayiinin rekabet gücünü artıracak önemli bir faktördür. Bankacılık sistemimiz yıllar boyunca neredeyse tamamen kamu borcunu finanse etmişti. Son yıllarda bu durum değişti, bankalarımızın aktifleri içinde kredilerin payı, kamu kâğıtlarının payını geçti.

Ancak son 5 yıldır kredi hacmindeki büyümenin büyük kısmı, şirketlerimize açılan kredilerde değil, tüketicilere açılan kredilerde oldu.. Toplam yurtiçi kredi hacmi içinde, ticari kredilerin payı, son 5 yılda % 60'lardan, % 50'ye geriledi. Diğer bir deyişle, tüketicilere verilen krediler, ticari kredilerden 3 kat daha fazla büyüdü.

Birçok işadamı şirketine kredi alamadığı için tüketici kredisi ile finansman sağladı. Zira banka açısından tüketici kredisinin riski azdır, tüketicinin geliri bellidir, kefilidir, yani banka için tüketicilere kredi vermek daha kolaydır. Şirkete kredi vermek içinse şirketin planlarının, risklerinin, bilançolarının analizi gerekir. Ama kayıtdışılık belası yüzünden, bizim bilançolarımız gerçeği yansıtmamaktadır.

Bu kayıtdışılık böyle gittiği sürece de bizim finansman sıkıntımızı çözmemiz mümkün olmayacaktır. Hele hele Basel-2 uygulamaya geçtikten sonra hiç mümkün olmayacaktır. Bu nedenle diyoruz ki, Türkiye acilen kayıtdışılığı önleyecek, kayıtdışı faaliyetleri kayda sokmayı teşvik edecek adımları atmaz zorundadır.

Bizim vergi sistemimiz kayıtdışının varlığı üzerine kurulmuştur. Devlet en çok kolay vergi alabileceği kesimleri vergilendirmektedir. Biz artık, basit, sade ve girişimciyi ezmeyen bir vergi sistemi istiyoruz. Bürokrasinin keyfi uygulamalarının değil, kuralların hâkim olduğu bir vergi sistemi istiyoruz.

Diğer taraftan, şirketlerimizin daha rahat kredi alabilmesi için hemen atılabilecek, daha basit adımlar da bulunmaktadır. Bunların biri, kredi garanti mekanizmalarının geliştirilmesidir. Böylece, mali sektör ile şirketler kesimi arasındaki bağları güçlendirmek mümkün olacaktır.

TOBB olarak yüzde 50 pay ile kurucu ortağı olduğumuz Kredi garanti fonu bu anlamda, önemli bir ihtiyaca vermektedir. AB ülkelerinde her yıl verilen kredi garanti tutarları, yüz milyon euro'dan 3 milyar euro'ya kadar değişmektedir. Bizim Kredi Garanti Fonumuzun yıllık kredi hacmiyse, son 5 yılda 6 katına çıkarak 29 milyar euro'ya ulaşmıştır.

2 yıl içinde tamamen uygulamaya girecek Basel 2 kriterleriyle birlikte, kredi garanti fonu daha fazla önem kazanacak ve daha fazla talep görecektir. Zira Basel 2 kriterleri, kobilerin kullandığı krediler için, daha yüksek ve daha kaliteli teminat ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

Kredi garanti fonu uygulamalarının yaygınlık kazanması, hem mali sistemin derinliğini artıracak, hem de şirketlerimize yeni imkânlar sağlayacaktır. Bu yüzden Hazine'nin, kobilerin desteklenmesi için ayırdığı kaynaklardan, Kredi Garanti Fonu'nun da istifade edebilmesini gerekli görüyoruz.

AB üyesi ülkelerde kamu idaresi, böyle destekleri vermektedir. Son yıllarda bankalarımız başta olmak üzere mali kurumlarımızın da, giderek daha fazla KGF ile çalışma isteği göstermeleri de, son derece memnuniyet vericidir.

Kadın Girişimciler Kurulu Toplantısı

29 Ekim 2007, Ankara

Kadın Girişimciler Kurulu Toplantısı

29 Ekim 2007, Ankara

Kadın Girişimciler Kurulu toplantısını bugün yapmamız bilinçli bir tercih. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 84'üncü kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Son yaşanan terör saldırıları karşısında bugünlerde birlik ve beraberliğe çok daha fazla ihtiyacımız var.

Bugün Cumhuriyet Bayramı'nı daha büyük bir coşkuyla kutluyoruz. Böyle anlamlı bir günde, kadınların iş hayatında daha fazla yer almaları ve daha aktif olmaları için önemli bir adım atıyoruz. TOBB Kadın Girişimciler Kurulu'nun ilk toplantısını yapıyoruz.

Konuşmama, Atatürk'ün bir söz ile başlamak istiyorum. "Dürüst olarak yürüyeceğimiz bir yol vardır. O da büyük Türk kadınına mesaimizde müşterek kılmak, hayatımızı onunla birlikte yürütmek ve en büyük desteğimiz yapmak yoludur"

"Toplumun başarısızlığının asıl sebebi kadınlara karşı olan bilgisizlikten ileri gelir, bir toplumun bir organı faaliyette iken, diğer bir organı işlemez ise o toplum felç olur" sözleri Mustafa Kemal'in, Kurtuluş Savaşı'nı omuz omuza verdiği Türk kadınına ne kadar büyük bir güven duyduğunun ifadesi.

Ülkemizde kadın – erkek eşitliği yasal olarak büyük ölçüde sağlanmış olmasına rağmen, kadınlarımızın sosyal ve ekonomik yaşama katkılarının istenilen seviyede olduğunu söyleyemeyiz. 2007

Mayıs ayı verilerine göre kadınların işgücüne katılım oranı % 27 civarındadır. Bu oran AB ülkelerinde % 55 civarındadır. Kadınlarımızın eğitim seviyelerinin nispeten daha düşük olması, bunun temel nedenlerden biri olarak görülmektedir.

Sektörel dağılımda ise kadınlarımızın % 49'u tarımda, % 37'si hizmet sektöründe, % 14'ü sanayide çalışmaktadır. Diğer taraftan çalışan kadınların büyük çoğunluğunun da, kayıt dışı ekonomide çalışmakta olduğu tahmin edilmektedir.

Son yıllarda kadın istihdamını artırmaya yönelik proje ve programlar önem kazanmış, özellikle kadın girişimciliği konusunda kamu, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları tarafından yürütülen program ve projelerde artışlar görülmüştür. Ancak, bu program ve projelerin sürekliliğinin sağlanarak bunların bütünlükçü bir bakışla devam ettirilmesi ve toplumun tüm kesimleri tarafından benimsenmesi önemlidir.

Bunun da, kamu yetkililerinin kadın girişimciliği konusunu ilgili plan ve programlara entegre ederek uygulanabilir politikalar belirlemesi ile mümkün olabileceğini düşünüyorum. Ülkemiz nüfusunun yarısı kadındır. Vurgulamak isterim ki; nüfusun bu yarısı, en az diğer yarısı gibi ekonomik hayata katkıda bulunmadıkça Türkiye'nin gelişmiş ülkelerle olan kalkınma yarışında tam başarıyı yakalaması düşünülemez.

Diğer bir ifadeyle Ülkemiz ekonomik kalkınması sadece erkekler tarafından değil, kadınlarımızın da erkeklerin yanında ve birlikte gösterecekleri çaba ve sağlayacağı katma değerle gerçekleştirilebilecektir.

Kadın girişimciliğinin gelişmesi için, kadın girişimcilere yönelik pozitif ayrımcılık politikasının bir örneğini gerçekleştirilmekteyiz. Birliğimizin iştiraki olan Kredi Garanti Fonu, sınırlı kaynaklarını değerlendirirken aynı koşullara sahip girişimciler arasında, kadın girişimcilere öncelik sağlamaktadır.

Küresel Cinsiyet Eşitliği 2006 Raporu'na göre, Türkiye özel sektörde kadın-erkek eşitliği konusunda 115 ülke içinde 54'üncü sırada yer alarak birçok Avrupa ülkesinden daha iyi durumda olduğunu göstermiştir. Türkiye bu alanda, Avusturya, Almanya, Fransa, İngiltere, İspanya, İtalya, Belçika ve Yunanistan, gibi AB ülkelerinin de aralarında olduğu 61 ülkeyi geride bırakmıştır.

Ülkemizde kadın istihdamı ile ilgili bazı araştırmalarda kadınların kamu sektörünü daha çok tercih ettiklerinin belirtilmesine rağmen özel sektörümüzün bu başarısı, kadınların küresel rekabette kendilerine duydukları güven ve aynı zamanda özel sektörün yürüttüğü etkin programların da sonuçları olarak değerlendirilebilir.

Ancak, bizler bu durumu bile yeterli görmüyoruz. Daha ileri bir düzeyi hedeflemekteyiz. TOBB olarak kızlarımızın eğitiminin ülkemizin birinci eğitim önceliği olması gerektiğine inanıyoruz. Bu

nedenle, “Haydi Kızlar Okula” kampanyası kapsamında Şırnak ilimizde 100 kişilik bir kız öğrenci yurdunun inşaatını gerçekleştirdik.

TOBB, Türk özel sektörünün çatı meslek örgütü olarak kurduğu Kadın Girişimciler Kurulu ile; ülkemizdeki kadın girişimci potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi ve daha donanımlı hale getirilmesi amacıyla politikalar belirlenmesi ve girişimcilik kültürünün kadınlar arasında gelişmesine öncülük etmeyi amaçlamaktadır.

Bu çerçevede söz konusu kurulun koordine edeceği programlarla:

- Kadınlara kişisel gelişim yollarını öğreterek, kariyerlerini geliştirmelerine fırsat sağlamak üzere girişimcilik eğitimleri verilecek;
- Kadın girişimcilere yenilikler ve iş yaşamı ile ilgili konular hakkında bilgi vermek üzere çeşitli eğitim etkinlikleri düzenlenecek;
- Kadın girişimciler, düzenlenecek çeşitli konferans, çalıştay, yarışma ve fuarlar aracılığı ile bir araya getirilerek fikir ve deneyimlerini birbirleri ile paylaşmalarına fırsat sağlanacaktır.
- Diğer taraftan bu Kurul, girişimciliğe adım atan kadınların deneyimli girişimciler yanında staj yapmalarını sağlayacaktır.
- Geliştirilecek koçluk sistemi ile kadın girişimcilere ulusal ve uluslararası düzeyde başarılı olmanın yolları öğretilecek ve yeni iş kuran girişimcilere deneyimli girişimciler tarafından oluşturulacak bir organizasyon ile belli sürelerde destek sağlanacaktır.

Girişimciliğin geliştirilmesi ve kadınlarımızın bu alanda özendirilmesinin, aynı zamanda kadınların çocuk bakımı ve aile yükümlülüklerini uzlaştırabilmesi için gerekli desteklerin de sağlanmasıyla mümkün olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Kadın ve erkeklerin ekonomik kalkınma amacımız doğrultusunda ortak sorumluluğunu yerine getirebilmesi için toplumun bütün kesimlerine görevler düşmektedir. Gerçekleştirmeye kararlı olduğumuz bu faaliyetlerimizin amaçlarından biri de odalarımızın öncülüğünde çeşitli illerde “Kadın Girişimci Eğitim ve Danışmanlık Merkezleri” açarak, kadın girişimcilik hareketini bütün bölgelerimizde ve o bölgenin sosyal ve ekonomik şartları itibarıyla geliştirmektir.

Kurulun çalışmalarının ülkemizin sosyo-ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacağına inanıyor, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyoruz

AB-Karma İstişare Kurulu Toplantısı

8 Kasım 2007, İstanbul

AB-Karma İstişare Kurulu Toplantısı

8 Kasım 2007, İstanbul

Türkiye, 1999 yılında bu bölgede çok şiddetli bir deprem yaşamıştır. Depremi neden olduğu trajik sonuçlar hafızalarımızdaki canlılığını yitirmedi. Buna ek olarak, depremlerle birlikte, kamu yönetimi sistemimizde yaşanan yozlaşma da saklanamayacak biçimde ortaya çıktı. Aynı yılın Aralık ayında, Türkiye'nin AB üyeliğine aday olduğu açıklandı. Adaylık sayesinde, Türkiye'nin, değişim için başarısı denenmiş bir yol haritası oldu.

Bu arada, 2001 yılında, Türkiye ekonomisi de tarihinin en ağır krizini yaşadı. Kriz, beraberinde Türkiye ekonomisinde doğru bilinen tüm yanlışları da ortaya çıkardı. İş dünyası da dâhil olmak üzere, toplumun tüm kesimleri, kendi menfaat tanımlamalarını yaparken içine düştükleri çıkmazı görmeye başladılar. Ciddi bir zihniyet değişimi yaşanmaya başlandı.

Türkiye'de Milli Mücadele Dönemi'nin önemli kalemlerinden biri olan Halide Edip Adıvar'ın bir sözü, 2001 yılı krizinin en yoğun yaşandığı bir dönemde, toplumun tüm kesimleri için motivasyon kaynağı oldu.

Halide Edip Hanım, Kurtuluş Savaşı'nın o zorlu dönemlerinde şöyle demişti: "Gece en karanlık ve ebedi görüldüğü zaman, gün ışığı en yakındır". İşte, Türkiye ekonomisi de 2001 yılındaki bu krizi fırsata dönüştürebildi. IMF ve Dünya Bankası işbirliğinde, ulusal ve uluslararası camiada, güvenilir bir ekonomik program uygulamaya konuldu.

Diğer taraftan Türkiye, AB ile katılım müzakerelerine başlamak için gerekli olan siyasi kriterlerin oluşturduğu başka bir yol haritasına da bu tarihlerde sahipti. Doğrusu, biri siyasi, diğeri de ekonomik olan yol haritaları birbirinin başarısına destek oldu. Türkiye, 2004 yılı sonunda, AB ile katılım müzakerelerini başlatmak için gerekli olan siyasi kriterleri “yeterince” karşılar hale geldi. Ekim 2005’de de AB ile katılım müzakerelerine başladı.

Türkiye’nin siyasi reform sürecinde, bugün aramızda olan sayın başbakan yardımcımızın kararlı tutumu son derece etkili olmuştur. Sayın Başbakan yardımcımız o dönemde, gerek Adalet Bakanı ve gerekse Reform İzleme Grubunun üyesi olarak, siyasi reform sürecinin adeta kalbindeydi. Kendisine, huzurunuzda şükranlarımı sunmak istiyorum.

Türkiye ekonomisinde, 2002 yılından itibaren ortalama yıllık % 7 oranında büyüme gerçekleşti. Bugün, yaklaşık 500 milyar dolarlık büyüklüğü ile Türkiye ekonomisi, Dünyanın en büyük 20 ekonomisi arasında yer almaktadır. AB’nin yedinci büyük ekonomisidir. AB üyesi ülkelere kıyasla Türkiye’de enflasyon hala yüksek olmakla birlikte, tek haneli rakamlara inmiştir. Geçen yıl Türkiye’ye doğrudan yatırım olarak gelen yabancı sermaye miktarı 20 milyar dolardı. Bu rakam, bu yılın ilk sekiz ayında aşılmıştır.

Türkiye, Kuzey Afrika ve Ortadoğu bölgesi olarak bilinen MENA ülkelerinin toplam sanayi malı ihracatının % 65’ini tek başına gerçekleştirmektedir. Türkiye’nin toplam ihracatı 100 milyar dolara ulaşmıştır. İhracatının % 90’nın sanayi mamulleri oluşturmaktadır. Avrupa Birliği ile ticaret hacmi 110 milyar dolara ulaşmıştır. Bu hacim Türkiye’yi AB’nin altıncı büyük ticari partneri haline getirmiştir.

Türkiye’nin son dönemde gerçekleştirdiği ekonomik ve siyasi reformlarda, AB üyelik süreci çok ciddi bir motivasyon aracı olmuştur. Avrupa Birliği genişleme sürecinde sunulan üyelik hedefi ve özellikle ekonomik ilişkilerde kullandığı koşulluluk (conditionality) prensibine dayanan siyaseti, AB’yi uluslararası ilişkilerde önemli bir “soft power” konumuna getirmiştir.

Türkiye örneğinde olduğu gibi, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin AB üyelik süreçlerinde de bu açıkça görülmüştür. Genişleme, Avrupa Birliği için birçok yeni fırsat ortaya çıkarmıştır. Buna rağmen, kurucu liderlerdeki “vizyoner yaklaşım” bugünkü liderlerde yoktur.

Bugünkü liderler, devraldıkları mirası, bence layıkıyla koruyamıyorlar. Hatta AB’nin itibarını eritiyorlar. Bizim dilimizde buna uyan güzel bir deyim vardır. “Mirasyedi”. Evet, bugünkü liderler adeta ilk kuşak AB liderlerinin biriktirdiği mirası israf ediyorlar. Liderler, “mirasyedi” gibi davranıyorlar.

Acaba, Avrupa Birliği liderleri enerji sorununu çözdü mü? Küresel ısınma, küresel terör, küresel düzeyde yoksullukla mücadele ve benzeri sorunlardan, AB üyesi ülkelerinin etkilenmemesi için gereken önlemleri aldı mı? Bütün bu ve benzeri sorunlar dururken, Yahudi-Hristiyan geleneği üzerine kurulmuş bir “Avrupalı” kimliği tanımlamaya çalışmak, AB’nin ne kadar menfaatindedir?

Siyasileri eleştirmek doğrusu haklı ve de kolaydır. Bunu da her fırsatta yapıyoruz. Ancak, acaba ekonomik ve sosyal çevrelerin ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri olarak bizler, üzerimize düşen görevi yerine getiriyor muyuz? Yoksa, siyasilerin bu yönde davranmalarını sağlayacak, onları cesaretlendirecek bir tutum içinde miyiz?

Biz, temsil ettiğimiz kitleler itibarıyla birbirini en iyi anlaması gereken ve hatta topluma liderlik yapması gereken kanaat önderleriyiz. Toplumlarımızı birbirine yaklaştıracak çabalar içinde olmalıyız. Bunun için projeler geliştirip uygulamalıyız. Birlikte, dayanışma içinde çaba sarf etmeliyiz.

Diyalog, birden çok tarafın varlığı ve isteği halinde olur. Bu açıdan, toplumlarımızın birbirini daha iyi tanıma şansı bulacakları ortak projeler geliştirip uygulamalıyız. Bu konuda başarılı proje uygulamaları elbette vardır. Ancak, bunların yeterli olduğunu söyleyemeyiz.

Demek ki, sivil toplum diyalogunda “irade eksikliğinden” kaynaklanan önemli bir sorun vardır. Birbirimizi tanımıyoruz. Tarihi ön yargılar, toplumlarımızın gelecekte birlikte yaşama iradelerinin oluşmasını engelliyor. Geçmişle yaşarken, gelecek nesillerin menfaatlerini tehlikeye atıyoruz.

Sivil toplum diyalogu açısından bir başka çok önemli sorun olarak “vize” konusu karşımızda duruyor. Vize sorununun çözümünde sizden duyarlılık, yardım ve dayanışma bekliyoruz. Vize uygulamasından en çok etkilenen, bizler ve temsil ettiğimiz çevrelerdir. Vize, toplumlarımızın birbirini tanımaları önünde ciddi bir engeldir.

AB'nin “vize uygulanan ülkeler” listesini hatırlamanızı isterim. Türkiye, hangi objektif değerlendirmeye göre bu ülkelerle aynı kategoride tutulabilir? AB'nin Türk vatandaşlarına dönük mevcut vize rejimi, dışlayıcı, onur kırıcı ve son derece de maliyetlidir.

Bu onur kırıcı, haksız rekabet oluşturan vize uygulamasının değiştirilmesi için, eş başkanların iyi niyetli “mektup” diplomasisinin ötesine geçmeliyiz. Bu komitenin başarısı, kamuoyu nezdindeki itibarı, tartışma platformu olmanın ötesine geçerek, “güçlü” tavsiyelerde bulunması halinde artacaktır. Korkularımızı yenmeliyiz. Birbirimize “öteki” muamelesi yapmamalıyız. Ortak teşhisler koyup, sorunların çözümünde işbirliği yapmalıyız. Biz bunu yapmaya her zaman hazırız. Sizden de daha fazla destek ve dayanışma bekliyoruz. Sizin gayretiniz olmadan, Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarının ve üye devletlerdeki kamuoyunun bakışını değiştirmemiz mümkün değildir.

Son olarak, katılım sürecinde sivil toplumun rolü ile ilgili birkaç hususun altını çizmek istiyorum. Katılım sürecine sivil toplum kuruluşlarının dahil olması konusunda, 1 Mart'ta Brüksel'de sizinle paylaştığım sorunların tamamı halen yaşanmaktadır. Gerçi katılım süreci çok yavaş işliyor. Katılım sürecine sivil toplumun katkısı için var olan uygulama yetersizdir. Daha iyi işleyen kurumsallaşmış bir mekanizmanın kurulmasını bekliyoruz.

**“Sivil Toplum Kuruluşlarınının
Yasama Sürecine Katılımları”
Paneli**

19 Kasım 2007, Ankara

“Sivil Toplum Kuruluşlarının Yasama Sürecine Katılımları” Paneli

19 Kasım 2007, Ankara

Günümüzde, sivil toplum kuruluşlarının katılımından bağımsız, onların katılımı olmaksızın bir “çağdaş yönetim”den bahsetmek olanaksızdır. Sivil toplum ile çağdaş yönetim arasındaki ilişki, basit bir “katkı sağlama ilişkisi” olmaktan çıkarak, “özdeşlik, beraberlik ve birliktelik ilişkisi” haline dönüşmüştür.

Sanayileşmiş Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerindeki refah artışı, o ülkelerdeki katılımcı demokrasi anlayışı ile beslenmektedir. Değişimle gelen yeni dönemde çağdaş yönetim, kamu kesiminin tek başına hareket etmesi yerine, birlikte düzenlemeyi, birlikte yönetimi, birlikte üretimi tercih etmelerini ve kamu-özel sektör ortaklığını gerektirmektedir.

Artık yönetimde çağdaşlaşmanın formülü; Devlet ve Bürokrasi + Özel Sektör + Sivil Toplum Kuruluşları katılımı şekline dönüşmüştür. 2000 ve 2001 ekonomik krizleriyle birlikte ülkemiz, her alanda yeni bir döneme girmiştir.

Bu yeni dönemin ayırt edici özelliklerinden birisi de, sivil toplum kuruluşlarının ülke gündeminde daha ön plana çıkmaları, değişim ve gelişimlere önderlik etmeleri ve sadece eleştiri değil eleştiri yanında çözüm de göstermeleridir.

Son 6 yıllık dönem içinde TOBB bu değişim ve yenileşmeyi kendi içinde yaşamıştır. TOBB, mesleki bir sivil toplum kuruluşu olarak, katılımcı demokrasi anlayışını önce kendi içinde yerleştirmeyi hedeflemiş ve 5174 sayılı kuruluş kanunuyla bu hedefini büyük ölçüde gerçekleştirmiştir.

Sivil toplum kuruluşlarının yasama sürecine katılımları iki aşamada değerlendirmelidir. İlk aşama, yasa tasarılarının hazırlanıp TBMM'ne sunulmasına kadar Bakanlıklar ve Başbakanlık'taki hazırlık sürecine katılım, yani "yürütme düzeyinde" katılımıdır. İkinci aşama da tasarıların TBMM'nde yasalaştırılması sürecine katılım, yani "yasama düzeyinde" katılımıdır.

Bilindiği gibi, yasa tasarılarına ilişkin taslaklar Bakanlıklarca hazırlanarak Başbakanlığa sunulmakta ve Bakanlar Kurulunca da benimsenmesi halinde yasa tasarısı haline gelerek TBMM'ne sunulmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarının bu aşamadaki katılımları, kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlıklar nezdinde olmaktadır.

Bakanlıklarca yasa tasarılarının hazırlanmasında uyulacak esas ve usullere ilişkin olarak yürürlükte bulunan son düzenleme, 2006 yılında çıkarılmış olan "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" tir.

Bu yönetmelikte sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınmasına ilişkin olarak yer alan düzenleme "kanun tasarısı taslakları hakkında ilgili mahalli idareler, üniversiteler, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinden de faydalanılır" şeklindedir. Yani sivil toplum kuruluşlarından görüş alınması yolunda bir zorunluluk bulunmamaktadır.

Bütçeye, mevzuata, sosyal, ekonomik ve ticari hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkisi 10 milyon YTL yi aşan taslaklara ayrıca "düzenleyici etki analizi" adı altında bir ön değerlendirme eklenmesi gerekmektedir. Düzenleyici etki analizinde "düzenleme yapılırken ilgili tarafların görüşlerini beyan etme fırsatı bulup bulmadığı" hususunun da belirtilmesi öngörülmüştür.

Sivil toplum kuruluşlarından görüş istendiği halde, 30 gün içinde görüş verilmemesi durumunda, olumlu görüş verilmiş sayılacağı, bu kuruluşların taslakları öncelikle kendi görevleri açısından inceleyecekleri ve düzenleyici etki analizinde belirtilen hususların yerinde olup olmadıklarını değerlendirecekleri, Yönetmelikte ayrıca belirtilmektedir.

Özetlemek gerekirse yönetmelikte öngörülen katılım şekli, sadece görüş istenmekle sınırlı kalmaktadır. Yönetmelikle getirilen bu düzenleme, olumlu bir adım olmakla birlikte, yeterli değildir. Zira, alınan görüşlerin ne şekilde değerlendirildiği bir yana, bunların nasıl bir fonksiyon gördüğü de belirsizdir. O halde, bu görüşlerin nasıl değerlendirildiğine dair bir geri bildirim mekanizması kurulması ve bir sonuç toplantısı düzenlenerek sürecin şeffaf ve takip edilir hale getirilmesi gerekmektedir.

İkinci katılım şekli, kanunla veya Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik, genelge veya tebliğ gibi çeşitli idari düzenlemelerle oluşturulmuş olan, çeşitli kurul, konsey ve komisyonlar aracılığı ile katılımıdır. Sivil toplum kuruluşlarının ekonomi, vergi, çalışma hayatı ve sosyal güvenlik gibi çeşitli alanlardaki görüşlerinin alınmasına yönelik olarak, son 5–6 yılda çok sayıda kurul ve komisyon oluşturulmuş bulunmaktadır.

Son yıllarda kurulmuş olan önemli kurullardan birisi, 58. Hükümet döneminde kurulmuş olan, Ekonomik Sorunları Değerlendirme Kurulu'dur. Hükümet ile iş dünyası temsilcilerinin, sektörel ve mikro ekonomi ölçeğindeki iktisadi sorunlara birlikte çözüm bulmaları amacıyla oluşturulan Kurul, ekonomiyle ilgili bakanları, bürokratları, kamu kurumlarını ve özel sektör temsilcilerini bir araya getirmektedir.

Kurulun çalışma usul ve esasları, ekonomik alanda yapılması planlanan mevzuat düzenlemelerinin, Hükümet düzeyinde karara bağlanmadan önce, Kurulda ele alınmasını öngörmektedir. Alınan kararlar gerekli idari ve yasal önerilerle birlikte, Kurul Koordinatörü Bakan tarafından yazılı olarak sayın Başbakana, ilgili Bakanlıklara ve TOBB'a gönderilmektedir.

Kurulun çalışmaları kapsamında, TOBB çatısı altında ekonominin tüm sektörlerinin mevzuat düzenlemesi gerektiren sorunları ayrıntılı bir şekilde ele alınarak incelenmiş ve önerilen 19 somut çözüm Sayın Başbakan'ın talimatlarıyla hayata geçirilmiştir.

TOBB'un katıldığı diğer kurullar arasında kısaca YOİKK olarak adlandırılan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konsey, Vergi Konseyi, İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi gibi kurullar da yer almaktadır. Son 4 yılda sayın Başbakan ve ilgili bakanların katılımı ile düzenlediğimiz, Türkiye Bölgesel ve Sektörel Ekonomi Şuraları ile Türkiye Ticaret ve Sanayi Şuraları, Hükümet ve özel sektör arasında etkin işleyen mekanizmalar olmuştur.

Hükümet tarafından hazırlanarak TBMM 'ne sunulan tasarıların yasalaşma sürecine sivil toplum kuruluşlarının katılımı genel olarak ihtisas komisyonlarının çalışmaları ile sınırlı bulunmaktadır. İçtüzüğün 20 nci maddesi çerçevesinde, TBMM de 17 adet komisyon bulunmaktadır. Ancak içtüzüğümüzde maalesef, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin görüşlerinin alınmasına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte, uygulamada komisyonlar gerekli gördükleri takdirde sivil toplum kuruluşları temsilcilerini komisyon çalışmalarına davet etmektedirler.

O halde İçtüzükte bir değişikliğe gidilerek sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve sendikaların görüşlerinin alınmasına yönelik düzenleme yapılması ve özellikle komisyon gündemine göre konu ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları üst birliklerinin görüşlerinin alınmasının zorunlu hale getirilmesi faydalı olacaktır.

6. Sanayi Kongresi

26 Kasım 2007, İstanbul

6. Sanayi Kongresi

26 Kasım 2007, İstanbul

Yaklaşık altı yıldır ekonomide kesintisiz büyümeye şahit oluyoruz. Bu, cumhuriyet tarihimizin en büyük başarılarından biridir. Altı yıllık büyümenin temel kaynağı, Türk sanayicilerinin, müteşebbislerinin, her türlü zorluğa göğüs gösterdikleri, çalışma, üretme ve ihracat yapma azimleri olmuştur. Öte yandan büyümeyle beraber, bir sürece daha şahit oluyoruz: Artık eskiden para kazandığımız faaliyetlerden, kar edemiyoruz. En iyi bildiğimiz işlerde, sektörlerde, rekabette zorlandığımızı görüyoruz. Rekabetin arttığı, karların düştüğü bir dönemde yaşıyoruz.

Ekonomi büyüyor, ihracatımız artıyor; ama ekonomide ne olup ne bittiğini yakından gören bizler, sanayimizde ciddi problemler yaşandığının da farkındayız. Evet, belki 10 yıl önce, en çok tişört, gömlek ihraç ederken, şimdi en çok araba ve televizyon ihraç eder hale geldik. Ancak daha sermaye yoğun, daha değerli ürünler ihraç eder hale gelmemiz, ürünlerimizin katma değerinin yüksek olduğu anlamına gelmemektedir. Her ay ihracat rekoru kırıyor olabiliriz; ama düşen kurun etkisiyle, ithal girdilerimiz, ihracatımızdan çok arttıkça, net katma değerimiz düşmektedir.

Bugün sanayimiz, düşük döviz kuru rüzgârının önünde sürüklenen, hangi limana gittiğini bilemeyen bir gemi durumundadır. Bu durumda, hepimizin aklına gelen ilk sorumlu, düşük kur olmaktadır. Ama yalnızca kuru sorumlu tutmak; fırtınada dümeni çalışmayan bir gemi karaya oturunca, bundan sadece rüzgârı sorumlu tutmaya benzer.

Yaşadığımız sıkıntının temelinde, döviz kuru kadar, bir sanayi politikamızın olmaması yatmaktadır. Döviz kuru, sadece buzdüğünün görünen kısmıdır. Ne yazık ki işin kolayına kaçılarak, sadece bu konu üzerine tüm dikkatlerin çevrilmesi, yapılması gereken ve aslında da yapılabilecek adımların önüne set çekmektedir. Bildiğiniz gibi, uzun süredir birçok platformda sanayiye yönelik bir strate-

jinin bir an evvel tasarlanması ve uygulamaya konması gerektiğini dile getiriyorum. Diyorum ki, kurun mecbur bıraktığı faaliyetler değil, sanayimizin rekabet gücüne katkıda bulunacak yenilikçi faaliyetler gelişsin.

Hangi sektörlerin ihracat potansiyeli fazlaysa, hangi alanda katma değer çoksa, onların büyümesine odaklanalım. Bunlara kur karar vermesin, biz karar verelim. Küresel ekonomiye nasıl entegre olacağımıza, küresel eğilimler, küresel sermayeli şirketler değil, biz kendimiz karar verelim. Türk sanayisinin, daha nitelikli, daha yenilikçi ürünler piyasaya sürerek, rekabet edebilecek bir olgunluk düzeyine yükselmiş olduğunu gösterebilelim.

Peki bir sanayi politikasından neler bekliyoruz? Kapsamlı bir sanayi politikasının iki ayağı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi sanayicinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Kore'deki sanayicinin 34 günde aldığı inşaat iznini, ben 188 günde alırken, nasıl rekabet edeyim? İşçime ödediğim sosyal güvenlik primi, işsizlik sigortası primi, Malezya'nın, Hindistan'ın üç misliyen, nasıl rekabet edeyim?

Bu yüzden her bürokratin, özel sektörün üzerindeki yükü daha nasıl azaltırım diye düşünmesini bekliyoruz. Ben her gördüğümde, bürokratları ikaz ediyorum. Bakın çocuklarınız yarın, bizlerden iş isteyecek. Yani onların geleceği de bizim başarımıza bağlı. O yüzden bırakın, "her şeye olumsuz yaklaşan, iş yapmamayı marifet sayan" eski düşünce kalıplarınızı diyorum.

Önümüzdeki bir diğer engel, sanayicimizin nitelikli işgücü bulamamasıdır. Sanayicimizin işgücünde en çok ihtiyaç duyduğu ama bulamadığı üç nitelik; pratik tecrübe, yabancı dil bilgisi ve bilgisayar becerisidir. O yüzden meslek eğitiminin içinde bulunduğu durumdan kurtarılıp, çağın gereklerine göre reforme edilmesini bekliyoruz. Sanayimizin verimli çalışması, ülkeye yeni teknolojiler getirecek yatırımların çekilebilmesi için kurumsal yapımızın sağlamlaştırılması, hukuk sisteminin etkin işleme gerektirmektedir.

Bağımsız yargı uyuşmazlıkları hızlı ve etkinliği artıracak şekilde çözmelidir. Bunun için yargının hem olanaklarının hem de ekonomik konulardaki kapasitesinin artırılmasını bekliyoruz. Ama bunlar da yeterli değildir. Kayıtdışılık bu kadar yaygın ve kanıksanmışken, küresel ekonominin gerektirdiği, büyük ölçekli şirketleri meydana getiremeyiz.

Dünyanın en büyük 17. ekonomisiyiz. Ama en büyük 100 şirket içinde, tek bir şirketimiz yok. Üstelik bizden daha küçük ölçekteki Yunanistan'ın, Portekiz'in, Finlandiya'nın olmasına rağmen. Kayıtdışılık, finansal kaynaklara ulaşmaya engeldir. Finansal kaynağa ulaşamamak demek, küçük kalmaya mahkûm olmak demektir. Küresel arenada küçük kalarak rekabet edebilmemizse mümkün değildir. Bu nedenle, kurallara dayalı ve daha düşük oranlı bir vergi sistemi ile kayda girmenin maliyetlerinin düşürülmesini, kayıtdışı belasına bir son verilmesini bekliyoruz.

Sanayi politikasının bir ayağı, sanayicinin önündeki engellerin kaldırılmasıysa; diğer ayağı da, sanayicinin yüksek katma değerli faaliyetlere yönlendirilmesidir. Bunun aracı kuşkusuz teşvik sistemidir. Teşvik deyince bazılarımızın aklına bitmeyen fabrika iskeletleri geliyor, biliyorum. Çünkü

her faaliyetin teşvik edilmesinin, aslında hiçbir şeyin teşvik edilmemesi anlamına geldiğini dikkate almayan, karmakarışık bir teşvik sistemimiz vardı. Şimdi şeffaf, getirisi götürüsü ölçülebilen, performansı izlenebilen bir sistem kurmak zamanı gelmiştir.

Bu sistemde sektörler değil; küresel pazarda bir boşluğu doldurabilecek, katma değeri yüksek olabilecek, yenilikçi faaliyetler teşvik edilmelidir. Bu faaliyetlerin illa yüksek teknoloji olması gerekmez. 5 dolara da gömlek satarsınız, 500 dolara da. Televizyonun 100 dolarlık olanı da vardır, 5 bin dolarlık olanı da.

Rüzgârda savrulan sanayici, düşük katma değerli ürünlere yönelebilir. Doğru bilgi ve teşvikleri alan sanayici ise, rekabet gücü yüksek alanlarda faaliyet gösterecektir. Bir kez daha üzerine basarak söylemek istiyorum ki, artık ucuz işgücüne dayalı rekabet dönemi sona ermiştir.

Küresel arenada yenilikçi, niteliği yüksek faaliyetlerimizle rekabet etmek zorundayız. Teşvik sisteminin amacı da, yenilikçi faaliyetleri geliştirmek olmalıdır. Türk sanayinin katma değerini orta vadede artırmasının, uzun vadede de yüksek bir seviyede tutmasının yegâne yolu yenilikçi faaliyetleri geliştirmektir.

Şimdiye kadar hiçbir sanayi politikası uygulanmadığı halde bunu yapabilen firmalarımız olduğunu unutmamalıyız. Dün çalışırken sabit duran bir çamaşır makinesi yapamazken, bugün Avrupa'da satılan her iki televizyondan birini, her dört beyaz eşyadan birini üreten bizleriz.

Yine bugün pek çoğumuz, ne olduğunu tam bilmesek de, bir inavosyon kelimesini kullanıp duruyoruz. Sanki bizde olmayan, yurtdışından gelmiş, mucizevî çözüm sanıyoruz. Oysa, dün sokak satıcılarının tablada sattığı en basit tüketim maddesi olan simiti, bugün simit saraylarında, 15-20 farklı çeşitte satarak, yeni katma değer sağlayan da biziz.

İşte bütün bunlar, bizim insanımızın, sanayimizin yenilikçilik potansiyelinin açık bir göstergesidir. Peki sadece bu örnekler mi var. Dünya Ekonomik Forumu'nun "özel sektör gelişmişlik endeksi"ne göre Türk özel sektörü, orta avrupa'dan orta asya'ya uzanan bölgenin en gelişmiş durumunda. Yine tüm bu ülkeler arasında, 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan sektörlerin sayısında Türkiye, 16 sektörle ilk sırada yer alıyor. Demek ki, boş da durmamışız ve kayda değer bir altyapı inşa etmişiz.

Şimdiyse, nasıl ki simiti saraya sokmaya başardıysak, tüm şirketlerimizin de üretim sürecinin her aşamasında daha yenilikçi olması, daha çok patent alması, teknolojik altyapısını yükseltmesi, çalışanların pratik bilgilerini ve eğitim düzeylerini geliştirmesi gerekmektedir. Aksi halde, Japonya'da bir sanayi çalışanı 92 bin dolarlık katma değer sağlarken, ülkemizde bunun 18 bin dolarda kalmasına göz yummuş olacağız. Kapsamlı bir sanayi politikasıyla, bu potansiyelimizi gerçeğe dönüştürecekimize gönülden inanıyorum.

Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu

11 Aralık 2007, İstanbul

Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu

11 Aralık 2007, İstanbul

Türkiye Ekonomik Politikaları Araştırma Vakfı ve Dünya Bankası'nın ortaklaşa çalışması sonucunda hazırlanan bu rapor, 1,300 sanayi işletmemizin yöneticileriyle, yüz yüze görüşme yaparak hazırlanmıştır. Toplanan veriler, Türkiye'de ve dünyada, konunun uzmanı olan isimlerce analiz edilmiştir.

Bu analizlerle, ülkemizde yatırım yapmanın önünde ne engel varsa, tek tek belirlenmiş ve bu engelleri kaldırmak için yapılması gerekenler tespit edilmiştir. Gururla ifade etmek isterim ki; Türkiye'de, özel sektörün önündeki engelleri tespit eden, bu kadar kapsamlı bir bilimsel çalışma, ilk kez yapılmaktadır.

Biliyorsunuz, 2002'den bu yana, ortalama yüzde 7 hızla büyümüştük. Bu performansı, 2001 krizi sonrasında başlattığımız, makroekonomik reformlara borçluyuz. O reformlarla, bugüne kadar geldik. Ama şimdi hepimiz, büyüme sürecinde sıkıntı olduğunu hissediyoruz. Temponun düştüğünü hissediyoruz ve görüyoruz.

Nitekim, dün açıklanan rakamlara göre, üçüncü çeyrekte yurtiçi büyüme, % 1,5'e kadar gerilemiştir ki, bu oran, son 6 yılın en kötü performansına işaret etmektedir. Büyüme hızındaki çarpıcı yavaşlama, ne uluslararası gelişmelerle, ne de olağan dışı olumsuz iklimin etkisiyle, tarımda yaşanan küçülmeyle izah edilebilir.

Zira bunların dışındaki; sanayi, yatırım ve mal-hizmet ihracatı gibi, temel alanlarının hepsindeki büyüme oranlarında, ciddi gerilemeler görülmektedir. Bizce bunun temel nedeni, reform sürecinin devamında, anlaşılması güç bir şekilde içine girdiğimiz, rehavet ve atalettir.

Ne yazık ki biz, yapılması gerekenleri göz ardı ederken, problemler büyümeye devam etmiştir. Şimdi, bunun kaçınılmaz faturasını, hem düşen büyüme hızımızda, hem de artan kamu bütçesi açığında görüyoruz.

Türk özel sektörünün, Türk sanayicisinin gücünü hepimiz biliyoruz. Nitekim, önündeki birçok engele rağmen, son 6 yıldaki büyüme süreci, Türk özel sektörünün eseri olmuştur. Şimdi, büyümeyi yeniden eski temposuna yükseltmek için, şirketlerimizin önündeki engelleri kaldıracak yatırımların önünü açacak, mikroekonomik reformlar yapmamız gerekiyor.

Biz bunlara ikinci nesil reformlar diyoruz. Bunların başında, küresel arenada rekabet edebilmek için, şirketlerimizin büyümesini sağlamak gelmektedir.

Şirketlerimizin büyümesi için, en başta yapmamız gerekense, kayıtdışı belasının ortadan kaldırılmasıdır. Neden? Çünkü bir şirketin faaliyetlerinin çoğu kayıtdışıdaysa, o şirket kredi alamaz. Kredi alamayan şirket, yatırım yapıp büyüyemez.

O halde, hükümetimizin yapması gerekenlerin başında, şirketlerimizi kayda girmeye teşvik etmek gelmelidir. Bu çerçevede, bir tarafta vergi oranları düşürülürken, mevzuat da muğlâklıktan kurtarılıp, basitleştirilmelidir. İkinci önceliğimiz, işgücü piyasası reformudur. Zira tüm OECD ülkeleri arasında en katı işgücü mevzuatı Türkiye'dedir.

Oysa mevzuat daha esnek olsaydı, açıkladığımız rapora göre, işletmelerimizin yüzde 60'ı, daha çok eleman alırdım demektedir. Bu nedenle, hem işgücü üzerindeki mali yüklerin düşürülmesi, hem de istihdamı zorlaştıran ve cezalandıran mevzuat uygulamalarının değiştirilmesi gerekmektedir.

Üçüncü reform alanıysa, eğitimidir. Anadolu'yu gezdiğimde şunu görüyorum: Kahvehaneler işsiz dolu, ama sanayicimiz, çalıştıracak eleman bulamıyor. Demek ki, görünen işsizlik meselemizin altındaki asıl problem, mesleksizliktir.

Bunun nedeniyse, iş arayanların sahip olduğu becerilerle, şirketlerimizin aradığı becerilerin farklı olmasıdır. Çünkü bizim ihtiyaç duyduğumuz beceriler, okullarımızda öğretilmemektedir.

Okullarımızda öğretilen becerilerse, şirketlerimizde kullanılmamaktadır. Bu uyumsuzluğu gidermek için, meslek eğitim reformuna ve işsizlere yönelik eğitim programlarına, acilen başlanmasını bekliyoruz.

Dördüncü reform adımı, yenilikçi faaliyetlerin teşvik edilmesidir. Sanayimizin, rekabet gücü yüksek alanlara yönelmesini sağlayacak, bir stratejiye ihtiyaç duyuyoruz. Bu stratejiyi oluşturmak üzere, hükümetimizin vizyonuyla kurulan, Daimi Özel İhtisas Komisyonu'nun ilk toplantısını 30 Kasım günü yaptık. Böylece, sanayimize ufuk çizmek üzere ilk adımını attığımız, kamu - özel sektör diyalogunun, kurumsallaşmasını bekliyoruz.

İyi işleyen, bir kamu – özel sektör diyalogu, ikinci nesil reformların uygulanması için son derece önemlidir. Geçtiğimiz dönemde kurulan diyalog platformumuz YOİKK vasıtasıyla kayda değer reformlar yapılmıştı.

Şimdi Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporu ile ortaya koyduğumuz öncelikler, YOİKK'in önümüzdeki dönemdeki gündemini oluşturmalıdır. Biz Türk özel sektörü olarak artık, ekonomiyi ileri götürecektik politikaların tasarımına, doğudan katkı sağlıyoruz. Bu rapor, katkılarımızın sadece bir başlangıcıdır.

Bu süreç içinde, TEPAV'da oluşan kapasiteyle, reformların içini doldurmanın mümkün olacağını düşünüyoruz. Böylece YOİKK, Ekonomik ve Sosyal Konsey ve yeni kurulan Daimi Özel İhtisas Komisyonu gibi diyalog platformlarının, daha verimli çalışması temin edilebilecektir. Hükümetimizin kamu – özel sektör diyaloguna, şimdye kadar olduğu gibi, bundan sonra da değer vermesini temenni ediyorum.

Hepinizin bildiği gibi, seçimlerle geçirdiğimiz 2007 yılı, reformlar açısından kayıp bir yıl olmuştur. Bugün ekonomide, çok kritik bir noktaya geldik. Her yeni hükümetin işbaşına geldiğinde yeni bir nefesi vardır. Hükümetimizin bu nefesini, reform sürecini yeniden başlatması için kullanmasını bekliyoruz.

Hepiniz hatırlarsınız. Mikroekonomik reform ihtiyacına, ilk kez, TOBB olarak biz, iki yıl önce dikkat çekmiştik. Şimdi, ikinci nesil reformlara nereden başlamamız gerektiğini de, bu raporla ortaya koyuyoruz. Hükümetimiz bu yeni reform gündemini sahiplenmelidir. Şimdi konuşma değil, reformlara hemen başlama zamanıdır.

Türk özel sektörünün dinamizmi sayesinde, bugün dünyanın en büyük 17. ekonomisi olduk. Hep söylediğim gibi, ayağımıza bağlı prangalar kaldırılırsa, biz Türkiye'yi, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına da sokarız.

YOİKK Değerlendirme Toplantısı

30 Ocak 2008, Ankara

YOİKK Değerlendirme Toplantısı

30 Ocak 2008, Ankara

Geçtiğimiz altı yıl içinde yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik çok önemli mesafeler kat ettik. 4875 sayılı doğrudan yabancı yatırımlar kanunu, şirket kuruluşlarını kolaylaştıran kanun, yatırım destek ve tanıtım ajansının kuruluşu, vergisel düzenlemeler, fikri ve sınai haklardaki iyileştirmeler, gümrük ve dış ticaret işlemlerindeki iyileştirmeler, otomasyona geçiş, izin ve ruhsat sürelerinin kısalması ve nispi iyileştirmeler, Kobi tanımının belirlenmesi, teknoloji ve ArGe'ye sağlanan desteklerin artırılması, Yoikk ailesinin başarılarından bazılarıdır.

Bu başarıların semereleri de alınmaktadır. Son üç yılda hem yurtiçi yatırım miktarındaki, hem de yabancı sermaye girişlerindeki rekor artışlar, bunun en belirgin göstergesidir. Bu başarıdan dolayı tüm katkı sahiplerini kutluyorum. Ancak, bu başarıyı yorumlamakta hataya düşer, rehavete kapılırsak, ileriye gidemez gerileriz. Zira iyiye giden alanlar olduğu gibi, iyileşme sağlanamayan çok sayıda konu, halen yolumuzu tıkamaya devam etmektedir.

Yatırım indiriminin kaldırılması, leasingde KDV oranının bir gecede artırılması, sanayi bilgi sistemini hala kuramamış olmamız, başta sosyal güvenlik sistemi reformu olmak üzere, Türk ticaret kanunu, imar ve planlama kanunu, kıyı kanunu gibi önemli temel kanunların çıkarılmasında yaşanan gecikmeler, bizim eksik taraflarımızdır.

Bu yüzden de, dünyanın en büyük 17. ekonomisi olmamıza rağmen, iş ortamının düzgünlüğü açısından, Dünya Bankası sıralamasında, ancak 57. sırada yer alıyoruz. Yine bu yüzdendir ki, bir taraftan 3 yılda 50 milyar dolara ulaşan doğrudan yabancı yatırımlarla övündüğümüz kadar, bu yatırımların kalitesini de göz ardı etmemeliyiz. Zira hepimiz biliyoruz ki, doğrudan sermaye girişlerinin önemli bir bölümü özelleştirmedir, satın almadır, emlak geliştirme ve gayrimenkul alımıdır.

Oysa ülkemiz için asıl gerekli olan, yabancı sermayeyi, küresel rekabet gücümüzü artıracak, ihracat imkânlarını geliştirecek, yeni teknolojileri beraberinde getirecek, istihdam sağlayacak, katma değer artışı sağlayacak ve ülke kalkınmasına katkı verecek, komple yeni sanayi yatırımlarına yönelmektir. Kısacası “greenfield” yatırımlarını artıramazsak, hedefimize ulaşmış sayılmayız. Önümüzdeki dönemde yatırım destek ve tanıtım ajansı ile yatırım promosyonu teknik komitemizin başlıca görevi bu olmalıdır.

Gündemimizde olsun veya olmasın, ekonomik hayata ilişkin yapılmakta olan mevzuat düzenlemelerine YOİKK’in bakış açısının yansıtılmasını fevkalade önemsiyoruz. Böylelikle, mevzuatın hazırlanması sırasında ve yasama aşamasında, katılımcı demokrasiye uygun olarak, reel sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının sürece etkin katılımı sağlandığı gibi, ileride değişiklik ihtiyacı da en aza indirilmiş olacaktır.

Çıkarılan kanun ve yönetmelikler hem birbirleriyle ve hem de bizim burada koyduğumuz hedef ve ilkeler, aldığımız kararlarla da tutarlı olmalıdır. Yani hem kanunla yapılan düzenlemenin yönetmelikle farklılaştırılmaması hem de YOİKK ruhuna aykırı olmaması gerekir.

Ayrıca, mevzuat hazırlıkları aşamasında bizlerden görüş alınmaktadır. Ancak, bu görüşlerin hangilerinin tasarılaraya yansıtıldığı konusunda bir geri besleme maalesef olmamaktadır. Bu da zaman zaman sürprizlerle karşılaşmamıza neden olmaktadır. Bu nedenle tasarıların son halinin de bizlere ulaştırılması gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle YOİKK’in ruhuna ve ilkelerine aykırı hükümler içeren tasarı ve tekliflerde bazen TBMM komisyonlarında müdahale gerekebilir.

Önceki beş yıldan farklı olarak, daha az olumlu bir uluslararası konjonktür içinde, ekonomimizi büyütme çabıyız. Elbette, beklentilere son derece duyarlı olan kamuoyunun moralini yüksek tutmak için, olumlu bakışımızı sürdürmek zorundayız. Ama bir taraftan iyiyi umarken, kötüye karşı da hazır olmak zorundayız. Olumsuzluk yaymak kadar, “bize bir şey olmaz” türünden temennilere bel bağlamak da, sorumlu bir yönetim anlayışına uymaz. Elbette ülkemiz ekonomisinin temelleri, 1997’de Uzakdoğu krizi döneminden de, 2001’deki büyük kriz döneminden de, daha sağlamdır.

Ama aynı zamanda 2007’de hemen tüm makro göstergelerde ciddi bozulmalarda yaşandığını da göz ardı edemeyiz. Kamu bütçesi açığı 3 katına çıkarak, son 10 yıldaki en çarpıcı bozulmayı gösterdi. Sanayi ürünü ihracatımız içindeki işlenmiş aramalı ithalatının payı yüzde 70’e ulaştı. Dışarıya bağımlılığımızın göstergesi olan cari açık, 35 milyar doları geçiyor.

Bugün herkesin kabul ettiği gibi, yaklaşık 1 senedir reform sürecinde yaşanan atalet, daha uygun koşullarda bu reformları yapma fırsatımızı heba etti. Şimdi hem kaybettiğimiz bu süreyi telafi etmek, hem de reform sürecini yeniden eski kararlılığına ve hızına ulaştırmak zorundayız. Aslında piyasalardaki bu dalgalanma bizler için bir uyarıdır. Deprem uzmanlarının dediği gibi, deprem öldürmez bina öldürür. Dışarıdan gelecek sarsıntıları önleyemeyeceğimize göre, daha sağlam temelleri olan bir yapıya sahip olmalıyız. İşte yapısal reformlar bu vazifeyi görecektir.

Sanayi Stratejisi Toplantısı

2 Şubat 2008, Ankara

Sanayi Stratejisi Toplantısı

2 Şubat 2008, Ankara

Burada üstlendiğimiz sorumluluk sadece sanayimizin değil, aynı zamanda ülkemiz ekonomisinin istikrarının korunması açısından da belirleyici olacaktır. Hep birlikte çalışarak, ortak bir akıl oluşturacağımıza ve Türk sanayisi için mihenk taşı olacak bir eseri ortaya çıkartacağımıza inanıyorum.

2007 yılı sonunda dış ticaret açığımız 63 milyar dolara ulaşmıştır ki, böylece dünyada tüm ülkeler içinde beşinci, gelişmekte olan ülkeler arasında ise ikinci sırada yer alıyoruz. Görüleceği gibi, hem sanayimizin, hem de ihracatımızın ithalata bağımlılığı kaygı verici boyutlara ulaşmıştır.

Ama bu tablonun, sadece artan enerji ithalatıyla açıklanması da mümkün değildir. Zira 2007'de toplam ithalat 30 milyar dolar artarken, bu artışın sadece 5 milyar doları, enerji ithalatındaki artıştan kaynaklanmıştır. Diğer taraftan yine 2007'de, enerji hariç toplam ihracat 20 milyar dolar artarken, enerji hariç toplam ithalat artışı 25 milyara ulaşmıştır.

Öte yandan 2007 yılı sonu itibariyle cari işlemler açığının 37 milyar dolara ulaşması tahmin edilmektedir. 2008'de ise 40 milyar doları geçen bir döviz açığı beklenmektedir. Bu tablo ülkemizin yurtdışı finans kaynaklarına bağımlılığını ve dolayısıyla dış gelişmelere duyarlılığını artırmaktadır.

Döviz kurlarında 5 yıldır devam eden değerlenme karşısında, şirketlerimizin ayakta kalmasını sağlayan üç temel gelişme yaşanmıştır; Küresel üretim zinciri içinde yer bulabilmek, ucuz ithal girdiyi ve sermaye yoğun üretimi kullanarak verimlilik artışlarını devam ettirebilmek ve döviz kredisini kullanımını artırmak.

Ancak YTL'deki aşırı değerlenmenin son 6 ayda daha da büyümesi, reel sektördeki sıkıntıları artırmıştır. Artık girdi maliyetlerini düşürmesi planlanan yapısal reformların bile tesir edemeyeceği bir noktaya geldiğimizden endişe duyuyoruz.

Bu çerçevede iş ortamını iyileştirmeye yönelik reformların hızla tamamlanmasına öncelikle ihtiyaç duyulmaktadır. Dış ticaret açığımızı, yani sanayimizin, ihracatımızın ithalata bağımlılığını azaltmazsak, her dalgada sarsılmaya devam ederiz.

Sanayide sadece emek maliyetine veya döviz kuruna dayalı rekabet devrinin bittiğini görüyoruz. Rekabet edebilmenin yolu, yüksek katma değerli üretimden ve verimliliğe dayalı iş süreçlerden geçiyor.

Şimdi her sektörde verimliliği artıracak sanayi politikaları uygulamak zorundayız. Bu yüzden sanayi stratejisinin temelinde, verimlilik faktörünün öne çıkması gerektiğini düşünüyoruz.

Sanayi stratejisinin amacı, her sektörde daha verimli, daha yenilikçi, rekabet gücü yüksek faaliyetleri teşvik etmek olmalıdır. Bu çerçevede; Yatırım Teşvik Sistemi'nin sektörel kümelenmeleri teşvik edecek ve bölgelere/sektörlere göre farklılık gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasına ihtiyaç vardır.

Zira mevcut sistemde sektör ve bölge ayırımına gidilmediğinden ve coğrafi olarak kademeli geçiş sağlanmadığından yatırımlar cazip hale getirilememiş ve bölgesel dengesizlikler daha da artmıştır.

Sistemin doğru bir şekilde hazırlanması, Sanayi Bilgi Sisteminin kurulup, sanayi yatırımlarının ve üretiminin sürekli ve güncel takibine bağlıdır. Bu amaçla TOBB olarak başlattığımız çalışmaya, kamu kurumlarının destek ve bilgi vermesi sağlanmalıdır.

Bu konudaki çalışmalarımızın detaylarını toplantımızın ilerleyen bölümlerinde TOBB olarak paylaşmayı arzu ediyoruz. Yatırım indirimi uygulamasının da, istihdama ve ihracata yönelik yatırımlarda ve öncelikli sektörlerin gelişmesini sağlamak üzere yeniden başlatılmasında fayda görülmektedir.

Ayrıca dahilde işleme sistemi, daha yakından ve etkin denetlenerek, performansının değerlendirilmesi ve optimal kapsamının yeniden belirlenmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra, şirketlerin birbirleriyle etkileşim halinde olabilecekleri ve böylelikle bir sinerji oluşturabilecekleri kümelenmeler teşvik edilmelidir. Böylece, sanayimizin ithal girdiye olan bağımlılığının da düşmesi sağlanacaktır.

Diğer taraftan, yükselen sektörlerimiz de var, zor durumdaki sektörlerimiz de var. Eğer doğru politikalar uygulayamazsak, bugün yükselişteki sektörlerimizin bile yollarına devamında sıkıntılar yaşanacağını görüyoruz.

Keşke televizyon üreticileri ile Maliye ve Hazine bürokratlarını bir araya getirmeyi iki yıl önce başarsaydık, şimdi LCD'ye atlayabilmiş olurduk. Demek ki, kamu ve özel sektör olarak her sektörümüzün, kendi sorunları hakkında daha iyi malumat sahibi olması, çözümler ararken de hep birlikte hareket etmemiz gerekiyor.

Bunun için, sanayi politikalarımıza temel oluşturacak, sektörel değer zinciri analizi çalışmalarına bir an evvel başlayalım. TOBB olarak hem bu konuda katkı sağlamak, hem de firmaların ölçek büyütmeleri ve kümelenme yaklaşımının daha hızlı neticelenmesi için gerekli sektörel çalışmaların eksikliğini gidermeye yönelik olarak, Türkiye Sektör Meclislerimize "Sektör Raporları" hazırlıyoruz.

Öte yandan özel sektör ile kamu arasındaki ilişkilerin de, yeniden tasarlanmasına ihtiyaç duyuyoruz. Zira diyalog kurmanın, konuşmanın, birbirimizi dinlemenin, empati oluşturmanın hayati öneme haiz olduğu bir dönemdeyiz.

Sanayi stratejisi kapsamında, kamu idaresi ile özel sektör arasında, sektörel ve bölgesel düzeyde, sürekli bir diyalog mekanizması oluşturulmalıdır. Sayın Başbakanımızın genelgesi ile Daimi Özel İhtisas Komisyonu-DÖİK'in kurulması, böyle bir kurumsal diyalog mekanizması meydana getirilmesi açısından çok önemli bir adımdır.

Hükümetimize bu vizyonu için teşekkür borçluyuz. Sanayiciler olarak DÖİK'in sanayi stratejimizin beyni olmasını istiyoruz. Kamu ve Özel sektör olarak birlikte başlattığımız bu diyalogun, kalıcı ve düzenli hale getirilerek, önereceğimiz somut reformların Hükümetimiz tarafından öncelikle değerlendirilmesini diliyorum.

Şimdi DÖİK'i hem genel, hem de sektörel ve bölgesel olarak işletmek, gündemini doldurmak, uzun vadeli stratejiler oluşturmak için hızla işe girişmek zamanıdır. Bunun yanı sıra, sektörlerimizin güncel sorunlarına odaklanabilmek ve hızlı çözümler getirebilmek amacıyla, Ekonomik Sorunları Değerlendirme Kurulu-ESDK sürecinin de canlandırılarak, sürekli bir mekanizma olarak kullanılmasında büyük faydalar görmekteyiz.

Sanayi Stratejisi hazırlanması sürecinde, TOBB Türkiye Sektör Meclislerimizin, ESDK'nın ve DÖİK'in katılımlarının sağlanması, sanayi politikası ve sektörel stratejilere kaynak teşkil etmesi açısından da büyük fayda getirecektir. Bu düşüncelerle sözlerime son verirken, bu toplantı vesilesiyle, Hükümetimizin, sanayi stratejisini tamamlayacak şekilde, hızlı adımlar atmasını beklediğimizi ifade etmek isterim.

MPM Genel Kurulu

19 Mart 2008, Ankara

MPM Genel Kurulu

19 Mart 2008, Ankara

Öncelikle verimlilik kavramının ülkemize yerleşmesine öncülük eden MPM'ye, Türk özel sektörü olarak teşekkürlerimizi iletiyorum. Zira verimlilik konusu ülkemizde ne yazık ki bugüne kadar hak ettiği ilgiyi görmemiştir. Hâlbuki küresel rekabetten söz edebilmek için yüksek verimliliğe, yüksek katma değerli ürünlere ulaşmak gerekiyor.

Ülkemizde verimliliğin artmamış olmasının arkasındaki iki temel faktör, dışa kapalı bir ekonomik model tercih etmemiz ve yüksek enflasyondur. Özellikle de yüksek enflasyon, düşük verimliliği gizleyici bir rol oynamıştır.

Ayrıca, imkânlarımızın ötesinde hızla artan nüfusumuz ve bunun getirdiği işsizlik kaygısı da, verimliliğin düşük kalmış olmasında önemli pay sahibidir. Sevindirici olan nokta, dışa kapalı ekonomik modelle ve yüksek enflasyonla bir yere varılamayacağının görülmüş olmasıdır.

Şimdi aynı toplumsal bilinci, verimlilik için de göstermeliyiz. Aslında bu konuda da umut verici gelişmeler yaşıyoruz. Özellikle sanayi sektöründe son 6 yıldır süregelen verimlilik artışları, olumlu bir gelişmedir ve ekonomide yaşanan hızlı büyümenin de temel nedenlerinden biridir. Ama yine de yeterli değildir.

Türkiye ortalamasında her bir çalışan, 1 saatlik çalışması sonucunda, milli gelir'e 10 dolar katkı sağlayabiliyor. Oysa bu oran, Avrupa'da 30 dolar, ABD'de 40 dolar seviyesinde bulunuyor.

O halde verimliliği geliştirme kaygısını en fazla taşıması gereken ülkelerden biriyiz. Küresel rekabette ayakta kalmak için şirketlerimiz verimliliği ön plana çıkarmalıdır. Küresel rekabetin hâkim olduğu bir dünyada ayakta kalabilmek için, güçlü bir ekonomi meydana getirmeye mecburuz.

Ama verimli olmadan da güçlü olunmuyor. Zira ücrete dayalı, ucuz işgücüne dayalı şekilde, kalıcı bir rekabet gücü kazanmak mümkün değildir. Verimliliğimizi artırabildiğimiz sürece var olabiliriz. Türkiye için, yüksek katma değerli, verimliliğe dayalı rekabet devri başlamalıdır. Çin'le rekabet edebilmenin tek yolu budur. Zira bunu yakalayabilen şirketler kazanıyor.

Öte yandan verimlilik kavramını kale almadan yapılan sanayileşmeden de, fayda gelmediğini geçen yüzyılda gördük. Sadece emeği ve sermayeyi yığarak, sanayileşme mümkün olsaydı, 90'larda çöken taraf, ağır sanayi hamlesi gibi, ismi parlak ama kendi hesapsız bir kalkınmayı gerçekleştirmek isteyen, Sovyet Rusya olmazdı.

Değerli dostlarım, İşte tüm şimdi bu gelişmelerden bir ders çıkartmak zorundayız. Artık “alın teri” ile birlikte “akıl teri”nin de akıtılmasının gerektiği bir dönemdeyiz. Alın terini, akıl terine dönüştürmenin yolu da, verimlilikten geçiyor. Kısacası, çünkü iş yapma zihniyetimizi değiştirmeye mecburuz.

Bunu yapabilecek kapasiteye de sahibiz. Bakın, Ford ve Toyota'nın Türkiye'deki fabrikaları, bizim işçimiz, bizim mühendislerimiz sayesinde, dünyadaki en kaliteli, en verimli üretimlerini gerçekleştiriyorlar.

O halde bundan sonra tüm şirketlerimiz, verimli çalışmayı, iş modeli olarak kabul etmek durumundadır. İşte bu yüzden MPM gibi kamu kurumlarımızın, çağdaş bir vizyon ve çalışma zihniyeti içinde, kamuoyunu ve şirketlerimizi yönlendirici faaliyetlerde bulunmasını fevkalade önemli buluyoruz.

TOBB olarak ülkemizde verimliliği artırmak üzere MPM'ye destek vermeye ve birlikte çalışmaya her zaman hazırız. Tüm kamu kurumlarımızın ve özel sektörümüzün de, böyle girişimlere destek vermesini bekliyoruz.

**Balkan Odaları Birliği
Genel Kurul Toplantısı**

25 Mart 2008, İstanbul

Balkan Odaları Birliği Genel Kurul Toplantısı

25 Mart 2008, İstanbul

Gerek ekonomik bağları, gerek ortak tarihi ve kültürü ile Balkanların ayrılmaz bir parçası olan Türkiye, balkan ülkeleri ile ikili ilişkilerine ayrıcalıklı bir önem atfetmektedir. Balkan ülkelerindeki toplam yatırımlarımız 1,5 milyar Dolara ulaşmıştır. Üçüncü ülkeler üzerinden gelen Türk sermayesi de dahil edildiğinde, bu tutar 1,9 milyar Dolara ulaşmaktadır.

Halihazırda yaklaşık 15.000 Türk firması ve 20.000 işadamımız Balkanlarda faaliyet göstermektedir. Türk müteahhitleri tarafından balkanlarda üstlenilen toplam proje bedeli ise 4,5 milyar Dolar'dır. Bu veriler, dostluk ilişkilerimizin ötesinde Balkanlarla olan güçlü ekonomik bağlarımızı da pekiştirdiğimizi göstermektedir.

Balkan bölgesinde gittikçe artan işbirlikleri bölgesel kalkınmanın en güzel örneklerinden birini vermektedir. Bölgenin Avrupa Birliğine ve dünyaya entegrasyon süreci hızlanmıştır. Balkan ülkeleri arasında; AB üyesi ülkeler, aday ülkeler, müzakere sürecinde bulunan ülkeler ve AB'ne üye olma yolunda ilerleyen ülkeler bulunmaktadır. Ortak beklentilerimiz ve menfaatlerimiz bizleri daha çok birlikte çalışmaya yöneltmektedir.

Günümüzde gelişmiş ülkelerin dünya ekonomisinde söz sahibi olabilmek için güç birliği yaparak, bölgesel işbirliği girişimlerine ağırlık verdiklerini görüyoruz. Ekonomik ilişkileri ve ticareti artırarak, ulusal refah düzeyini yükseltmenin ön koşulu, ekonomisi güçlü ülkeler için bile, öncelikle komşu ülkelerle işbirliğinden geçmektedir.

Bölgesel işbirliğinin gelişmesi ile aynı zamanda ülkelerin çevresinde doğal bir güvenlik halkası oluşmakta, barış ve istikrar ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda Balkanlarda, sürdürülebilir kalkınmanın temelleri atılmaya başlanmış, bölgesel işbirlikleri ivme kazanmıştır. Bölge ülkeleri arasında Orta Avrupa Serbest Ticaret Anlaşmasının işlerlik kazanması bunun en açık örneğidir.

Bölgede, işbirliğine diğer bir somut örnek ise Balkan Odalar Birliğidir. Balkan ülkeleri olarak, bundan 14 yıl önce, Balkanlarda barış, istikrar ve ikili ve çok taraflı işbirliğinin önemini anlamış olarak bir araya geldik ve Balkan Odaları Birliğini kurduk. Balkan Odaları Birliği olarak, Balkanların gelişme sürecinde oynadığımız önemli rolün bilincindeyiz ve bu bölgede bir ilke imza atmanın haklı gururunu taşıyoruz.

Balkan Odaları Birliği bu süre zarfında, ABC-DIHK Ortaklık Projesinin desteği ile Balkan bölgesindeki ticaret ve sanayi odaları ile işbirliği halinde birçok başarılı etkinliği gerçekleştirmiştir. Bu başarılı süreç, Balkan ülkeleri arasında ticari ilişkilerin artması yönünde geleceğe yönelik umutlarımızı da arttırmaktadır.

ADC'ye dinamizm getiren bu Projenin tamamlanmasından sonra da, sürdürülebilir büyümenin, işbirliğinin ve verimliliği hedef alarak, ABC'nin kalıcı ve uluslararası arenada tanınırlığı olan bir Birlik olabilmesi için hep birlikte çalışacağız.

Değerli Başkanlar, Bölgesel oluşumlar ve birlikler arasındaki işbirliği bize her zaman daha fazla güç ve işbirliği alanı yaratacaktır. Birliğimiz, ABC'nin Eurochambres, ASCAME ve BSEC (BİSEK) ile işbirliğini desteklemekte ve adı geçen bölgesel oluşumlar ile işbirliği imkanlarını somut yararlarla dönüştürmenin, ABC'nin uzun dönemli politikası olması gerektiğini düşünmektedir. Bu doğrultuda, ASCAME ile bir işbirliği anlaşması imzalayarak ABC networkünü güçlendirme arzusundayız.

Avrupa Birliğinin de önemli bir parçası olan ve büyük bir ekonomik potansiyele sahip olan Akdeniz havzası, her zaman dünya ekonomisinin göz bebeği olmuştur. Akdeniz'e komşu 23 ülke işgücü, kalite, teknoloji ve marka gücünü birleştirerek potansiyellerini doğru değerlendirmelidir. Bu bağlamda, sizlere önemli bir etkinlikten bahsetmek istiyorum. Ülkemizin en güzel kentlerinden biri olan Antalya'da düzenlenecek olan Akdeniz İş Görüşmeleri bölgesel işbirliği yönünde çok önemli bir platform oluşturacaktır.

15-18 Mayıs tarihleri arasında Antalya Expo Center'da gerçekleştirilecek Akdeniz İş Görüşmeleri, Anadolu'da ilk kez düzenlenecektir. Akdeniz İş Görüşmeleri, bu alanda en büyük organizasyonlardan biri olması hedeflenen uluslararası bir eşleştirme programıdır. Programın amacı, KOBİ, girişimci, sektör, kuruluş ve ülkeler düzeyinde iş bağlantıları ve ortaklıkların kurulması, teknoloji transferlerinin yapılması yoluyla KOBİ'ler için ekonominin ve pazarın geliştirilmesidir.

44 ülkeden 300 alıcı Antalya'da üreticiyle buluşmak üzere ülkemize geleceklerdir. Şu an 20 ülkeden, 214 yabancı katılımcı kaydını yapmıştır. Sizlere, Akdeniz İş Görüşmelerine ilişkin bilgi iletilmiştir.

Sizleri ve üyelerinizi bu büyük organizasyona davet ediyoruz. Bugün doğu ile batı arasında milyarlarca dolar tutarında ticaret yapılmaktadır. Batı'da üretim fazlasının doğu'ya, doğudaki hammaddenin batı pazarına aktarılması için ulaşım çok önemli bir hale gelmiştir. Ekonomik faaliyetlerin temel unsuru olan taşımacılık hepimiz öncelikli sektörlerden biridir.

Birliğimiz Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği IRU'nun Türkiye'deki kefil kuruluşudur. 31. IRU Dünya Kongresi Birliğimiz evsahipliğinde, 15-16 Mayıs 2008 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilecektir. İki yılda bir düzenlenen IRU Dünya Kongreleri, karayolu taşımacılığı sektör liderlerinin buluşmasıdır. Sektörün durumunun değerlendirilmesi ve geleceğinin daha iyi şekillendirilebilmesi için oluşturulan ve uluslararası ticaret kapsamında taşımacılıkla ilgili olarak, gelecekte hükümetlerin gündemine de gelebilecek konuların önceden değerlendirildiği önemli bir platformdur.

IRU Dünya Kongreleri Hükümet temsilcileri, 70 ülkeden IRU üyesi Kuruluşlar ve üyelerinin, ilgili diğer uluslararası kuruluşlar ile sektör temsilcilerinin katılımına açıktır. 1500 temsilcinin katılımı beklenmektedir. Uluslararası katılımcıların yanı sıra, ülkelerin kamu ve özel sektör liderlerinin ve temsilcilerinin bir araya geleceği 31. IRU Dünya Kongresi'ne hepimizi bekliyoruz.

Değerli Konuklar, bugün tüm dünya ülkeleri, öncelikle komşuları ile çok yakın ilişkiler tesis ederek, bölgelerinde birer ekonomik güç oluşturma çabası içindedir. Bugün dünyanın dört bir yanında hızla gelişen bu bölgesel oluşumlar, dünya ticaretini de yönlendirebilmektedir.

Avrupa, Asya ve Afrika gibi dünyanın üç büyük kıtasının ortasında, gerçekten eşsiz bir konumda olan Balkanlar, yüzyıllar boyunca dünya ticaretinin önemli merkezlerinden biri olmuştur. Bugün ise, Balkan ülkeleri gerek hızlı kalkınmaları, gerek yetişmiş insan gücü, mal ve hizmet üretimi ve zengin kaynakları ile tüm dünyanın ilgisini çekmektedir.

Avrupa Birliği'ne entegrasyon paralelinde, birlikte oluşturacağımız sinerji ile, yalnız Balkanlarda değil, bir çevremizdeki yakın bölgeleri de kapsayacak güçlü bir işbirliği platformu yaratmak, işadamları olarak bizim elimizdedir. Bu yaklaşımla, gündemimizin temel konularından birini "Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesi" oluşturmaktadır. Bu çerçevede değerli konuklarımızın konuşma ve sunuşlarını dinleyeceğiz.

Bölgesel işbirliğinin geliştirilmesinde, temel önceliklerden biri halkların yakınlaşmasıdır. Bizler tarih boyunca aynı kültürü, ortak değerleri, ortak zevkleri paylaştık. Bizleri birbirimize yakınlaştıran birçok ortak özellik olmasının bir ayrıcalık olduğunu düşünüyorum. Bu bakımdan, bölgesel işbirliğinin en verimli sektörlerinden bir olan turizmi, kalkınmanın ve gelişmenin de temel unsurlarından biri olarak görüyorum.

**TOBB-Ekonomi ve Teknoloji
Üniversitesi
Ortak Eğitim Programı Açılışı**

3 Nisan 2008, Ankara

TOBB-Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Ortak Eğitim Programı Açılışı

3 Nisan 2008, Ankara

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği- Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin (TOBB-ETÜ) misyonu, Avrupa'nın en genç nüfusuna sahip ülke olarak gençlerimizi en iyi şekilde yetiştirmek, iş dünyasının ruhuyla eğitmek ve Türkiye'yi geleceğe taşıyacak girişimciliğe inanan bir nesli meydana getirmektir.

Ülkemizde her yıl 1.6 milyon gencimiz üniversite sınavına girerken, bunların ancak dörtte biri yüksek öğretim şansı buluyor. Resmi işsizlik oranı yüzde 10 seviyesinde ama gençler arasındaki işsizlik yüzde 20'ye ulaşmıştır.

Esasen bu işsizlik meselemizin altındaki asıl problem, mesleksizliktir. Bunun nedeniyse, iş arayanların sahip olduğu becerilerle, şirketlerimizin aradığı becerilerin farklı olmasıdır. Çünkü bizim ihtiyaç duyduğumuz beceriler, okullarımızda öğretilmemektedir. Okullarımızda öğretilen becerilerse, şirketlerimizde kullanılmamaktadır. İşte bu uyumsuzluğu gidermek için, Türk yükseköğretim sistemine TOBB-ETÜ tarafından getirilen bir yenilik olan Ortak Eğitim Programı başlatılmıştır.

Dünyada 44 ülkede Türkiye'de ise sadece TOBB-ETÜ'de uygulanan Ortak Eğitim Modelinin özelliği; öğrencinin normal lisans öğrenimini sürdürürken, her akademik yılda 4 ay olmak üzere, devam ettiği lisans programı ile ilgili bir sanayi veya ticaret kuruluşunda, gerçek iş ortamında tecrübe kazanması ve öğrendiklerini uygulama imkânı bulmasıdır.

Böylece sadece buradan mezun olan gençler, 12 aya varan uygulama tecrübesi kazanmış olacak ve hayata bir adım önde başlayacaktır. Bunun iş kariyerinizin başında, size nasıl bir avantaj sağlayacağını, buradan mezun olunca göreceksiniz.

Ama şimdiden şunu iddia edebilirim ki, başka yeni mezunlar çırak muamelesi görürken, ortak eğitimi tamamlayan sizler, onlardan bir kademe daha yukarıda başlayacaksınız. Zira sadece sizler, asgari üç farklı iş yeri tecrübeniz sayesinde, teorik bilgilerinizi, iş dünyasında uygulayarak, kendinizi geliştirmiş olacaksınız.

İş dünyası tarafından ilgiyle karşılanan Ortak Eğitim programı kapsamında şu ana kadar 420 firma ile sözleşme imzalamış, ilk iki yılda toplam 314 öğrencimiz mesleki uygulama için firmalara gönderilmiş ve yüzde 98 oranında başarı sağlanmıştır. Öğrencilerimiz uygulamada buldukları süre içerisinde asgari ücret alarak çalışmakta böylece okurken maddi olarak ta teşvik görmektedirler.

Ortak Eğitim bilgi sistemi üzerinden karşılıklı tercihlere göre yürütülen öğrenci-firma eşleşmeleri sonucunda öğrencilerimiz firmalara gönderilmekte ve dönem sonunda firma eğitim amirinin değerlendirme notu ve bölüm hocalarının katıldığı jüriye yapılan sunum sonucunda alınan notla birlikte öğrencinin başarı notu belirlenmektedir.

Zira Öğrencilerimiz mezun olabilmek için üç ortak eğitim dönemini başarı ile tamamlamak zorundadırlar. Görüldüğü üzere Ortak Eğitim modeli, öğrencilerin işverenlerle birlikte eğitilmesini ve bunun sonucunda iş dünyasına kalifiye, girişimci ve işe yatkın elemanlar yetiştirmeyi amaçlayan bir modeldir.

Ayrıca bu model, öğrencilerin sanayi ve hizmet kuruluşlarında yeni teknolojileri ve uygulamaları da eğitime paralel olarak öğrenmelerini sağlamakta, bu vesileyle öğretim üyeleri ve sanayicilere birlikte çalışma imkânı vererek üniversite-sanayi işbirliği için bir köprü oluşturmaktadır.

Günümüzde ileri teknoloji üreten ülkelerin çok hızlı ve sürekli yenilik ürettikleri gerçeği herkes tarafından bilinmektedir. Mesela, cep telefonu, bilgisayar, internet teknolojilerinin, küresel ekonomik gelişimi nasıl hızlandırdıkları ortadadır.

Şirketlerin, endüstrilerin ve hatta ülkelerin, ekonomik büyümelerini sürdürülebilir hale getirmelerini sağlayan ve rekabet gücünü artıran temel unsur, Ar-Ge sonucu elde edilen teknolojik ilerlemedir.

Örneğin, kan basıncını, kalp atışını ve çevredeki tehlikeli kimyasalları tespit edebilen tekstil ürünleri, nanoteknoloji sayesinde üretildiğinde, böyle bir inovasyonun sağladığı rekabet gücüne, sıradan tekstil üreticilerinin karşı koyması oldukça güç olacaktır.

Şimdiden tekstil ve hazır giyim şirketlerinin akıllı tekstil ürünleri alanlarında yatırımlar yapmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, küresel rekabetçi bir ekonomiye sahip olabilmek için, inovasyon yapan bir kapasiteye sahip olmamız, hayati önem taşımaktadır.

Üniversitelerimiz, ülkemiz ve bölgemizin öncelikli gereksinimlerini doğrudan sağlayacak, pazara rekabet gücü getirecek Ar-Ge faaliyetlerinin yapmakla yükümlü olmalıdır. Böyle faaliyetler yeni ürünlerinin doğmasını sağlayacaktır.

Bu ürünlerinin ticarileştirilmesi, yani günlük yaşama dahil edilmesi ve tüketici ile buluşturulması gereklidir. Şirketlerin büyümesi, yeni iş imkanlarının oluşması ve ekonomik gelişim işte bu ticarileştirmenin sonucudur.

Bu doğrultuda, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi ülkemiz sanayisine hizmet eden, pazarda rekabet gücü sağlayacak endüstriyel nitelikli araştırmalar yapmaktadır.

Fakülte laboratuvarlarımızda, ileri mühendislik plastikleri, akıllı tekstil malzemeleri, yakıt pilleri ve yakıt pilleri için yeni zar malzemeleri gibi pek çok alanda endüstriyel boyutta üretim yapılabilecek şekilde sonuçlanan çalışmaları ülkemiz endüstrisi ile paylaşmayı amaçlamaktayız. Bu araştırmalar ekseninde sizlerin sanayicilerimize ortaklıklar kurabileceğinize inanıyorum.

Batı Trakya Türklerinin Sosyo-Ekonomik Sorunları Toplantısı

4 Nisan 2008, Ankara

Batı Trakya Türklerinin Sosyo-Ekonomik Sorunları Toplantısı

4 Nisan 2008, Ankara

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Batı Trakya Türk Azınlığı Dernekleri ile eşgüdüm içerisinde düzenlenen bu organizasyon kapsamında, soydaşlarımızı ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz.

Edirne ve Ankara'da düzenlenen bu toplantıların, Batı Trakya'da zor şartlar altında Türk varlığını sürdüren soydaşlarımızın uğraşlarına katkı sağlayacağını umuyorum.

Bugün, Batı Trakya Türklerinin sosyoekonomik sorunlarını ve çözüm önerilerini tartışmak üzere biraraya geldik. Malumunuz olduğu üzere, Batı Trakya, Yunanistan'ın ve hatta Avrupa Birliği'nin en fakir bölgesi konumundadır.

Edirne'de gerçekleştirilen toplantılarda, Batı Trakya Türklerinin üç temel sosyo-ekonomik sorunu ortaya konulmuştur. Bu sorunlardan ilki, ağırlıklı olarak tarım ve özellikle tütün üretimine dayalı iktisadi faaliyetin çeşitlenememesidir.

İkinci öncelikli sorun son derece kısıtlı sermaye birikimine sahip olan soydaşlarımızın finansmana erişim sorunudur. Üçüncü meselemiz de; soydaş ailelerin münferit olarak işlettiği küçük tarım arazilerinde yapılan tarım sebebiyle ortaya çıkan ölçek sorunudur.

Bu tespitlerden hareketle, soydaş girişimcilerimizin proje bazlı Avrupa Birliği fonlarından yararlanması yönünde bir kapasite arttırımı gerekmektedir. Benzer bir şekilde, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, soydaşlarımıza ve Batı Trakya'da yatırım yapmayı planlayan iş adamlarımıza yönelik daha etkin finansman kanalları sağlamalıdır.

Özellikle Türkiye ve Almanya'da yerleşik olan Batı Trakya Türklerinin, tekrar Batı Trakya'da yatırım yapmaları için çeşitli kredi ve finansman müşevvikleri gerekmektedir. Bu toplantıda, tespitlerimizin yanı sıra sorunların aşılması için çeşitli çözüm önerileri de ortaya koyabileceğimizi umuyorum.

Batı Trakya Türklerinin, siyasi ve sosyal haklar konusunda çeşitli mağduriyetleri olduğu hepimizin malumudur. Batı Trakya'daki Türk varlığını payidar kılmak için soydaşlarımızın bölgede ekonomik olarak daha güçlü bir konuma getirmek ve Batı Trakya Türkünün geleceğine yatırım yapmak durumundayız.

Sözlerimi noktalarken, ecdad yadigarı olarak gördüğümüz soydaşlarımızın Batı Trakya'da varlığının güçlendirilmesi için TOBB olarak üzerimize düşen görevi yapmaya hazır olduğumuzu özellikle vurgulamak istiyorum.

